

Circulaire voor Aandeelhouders

Inhoud

1.	Inleiding	5
2.	Brief aan de aandeelhouders	6
3.	Chronologie	7
3.1.	Overzicht van de gebeurtenissen sinds april 2007	7
3.1.1.	Chronologie van de gebeurtenissen sinds april 2007 t/m eind augustus 2008	7
3.2.	Overzicht van de recente transacties	12
3.2.1.	Overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen sinds begin september 2008	12
3.2.2.	Gebeurtenissen in de weken 38-39 (16-28 september)	13
3.2.3.	Gebeurtenissen in week 40 (29 september – 5 oktober)	17
3.2.4.	Gebeurtenissen na 6 oktober	22
3.3.	Structuur van Fortis vóór en na de recente transacties	22
3.3.1.	Structuur van Fortis vóór 26 september 2008	23
3.3.2.	Structuur van Fortis na de verwezenlijking van de transacties met de Belgische en Nederlandse staat	23
3.3.3.	Structuur van Fortis na de verwezenlijking van de transacties met BNP Paribas	24
3.4.	Besluitvorming en verantwoording van de Raad	26
4.	Huidige activiteiten van Fortis	28
4.	Huidige activiteiten van Fortis	28
4.1	Beschrijving van belangrijkste activa	28
4.1.1	Fortis Insurance International N.V.	28
4.1.2	Belang van 66% in een gestructureerde kredietenportefeuille-entiteit	28
4.1.3	Algemene Rekening, inclusief financieringsinstrumenten	28
4.2	Kerncijfers	29
4.3	Toekomstige strategie	29
5.	Raad van Bestuur	30
	Bijlagen	31
1.	Agenda's van de Algemene Vergaderingen	31
1.1	Agenda van de Algemene Vergadering van Fortis N.V. te Utrecht op 1 december 2008	31
1.2	Agenda van de Algemene Vergadering van Fortis SA/NV te Brussel op 2 december 2008	32
2.	Tussentijdse managementverklaring	33
3.	Curriculum vitae van de leden van de Raad van Bestuur	43

1. Inleiding

Deze circulaire voor aandeelhouders is door Fortis gepubliceerd in verband met de aanstaande Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders. Zoals op 31 oktober bekendgemaakt, zullen deze vergaderingen worden gehouden op 1 en 2 december 2008 respectievelijk in Utrecht (Nederland) en in Brussel (België). Dit document beoogt uitgebreide achtergrondinformatie te verschaffen omtrent de recent bekendgemaakte transacties afgesloten met de regeringen van België, Nederland en Luxemburg en met BNP Paribas. Deze circulaire geeft voorts een overzicht van de resterende activiteiten van Fortis.

Dit document vormt een aanvulling op de documenten die aan aandeelhouders ter beschikking werden gesteld met betrekking tot de Algemene Vergaderingen. Aanvullend op deze circulaire voor aandeelhouders heeft u ook de toelichting bij de agenda's van de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders en, wat Fortis SA/NV betreft, een bijzonder verslag van de Raad van Bestuur overeenkomstig artikel 633 van het Belgische Wetboek van vennootschappen ontvangen.

Zoals hiervoor aangegeven, heeft Fortis in het kader van de voorbereiding van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Fortis SA/NV in Brussel, ook een bijzonder verslag van de Raad van Bestuur gepubliceerd met betrekking tot de toepassing van artikel 633 van het Belgische Wetboek van vennootschappen. Krachtens dit artikel moet binnen twee maanden een algemene vergadering worden bijeengeroepen wanneer het netto-actief van een vennootschap gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap. De algemene vergadering moet beraadslagen en besluiten of de activiteiten van de vennootschap al dan niet worden verdergezet.

Zoals in het bijzonder verslag verder werd gedetailleerd, is de Raad van Bestuur van mening dat in de huidige moeilijke marktomstandigheden ontbinding en vereffening van Fortis SA/NV niet de maximalisering van de waarde voor aandeelhouders zullen opleveren. De Raad heeft dan ook een voorstel gedaan om de activiteiten van Fortis SA/NV voort te zetten.

De Raad van Bestuur zal al het mogelijke doen om in een later stadium een meer gedetailleerd strategisch plan te presenteren. Op de Gewone Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders die eind april 2009 zullen worden gehouden, zal een update van zijn strategie worden voorgelegd.

2. Brief aan de aandeelhouders

Geachte Aandeelhouder,

Fortis wordt, net als een groot aantal andere financiële instellingen, geconfronteerd met een financiële systeemcrisis van steeds grotere en ongekennde proporties. Door deze toenemende onrust en de noodzaak om onmiddellijk en krachtdadig in te grijpen, alsmede gezien de rol en de verantwoordelijkheden van de regeringen, moest Fortis de belangen van alle stakeholders veiligstellen door te verzekeren dat de activiteiten van haar omvangrijke bank- en verzekeringseenheden zouden blijven functioneren. In de heersende marktomstandigheden kon dit alleen worden bereikt als werd ingestemd met de verkoop van haar belangrijkste bank- en verzekeringsactiviteiten aan sterke partijen. De hieruit voortvloeiende onzekerheid en het verlies van waarde voor onze aandeelhouders, klanten en werknemers wordt ten zeerste betreurd, ook door de Raad van Bestuur.

Na de verwezenlijking van de transacties die op 29 september, 3 oktober en 6 oktober bekend werden gemaakt, zal Fortis als beursgenoteerde onderneming op Euronext niet langer de bank- en verzekeringsactiviteiten omvatten die werden verkocht aan de Nederlandse en Belgische staat en aan BNP Paribas. De Nederlandse bank- en verzekeringsactiviteiten werden verworven door de Nederlandse staat. De niet-Nederlandse bankactiviteiten werden verworven door de Belgische staat, die vervolgens 75% hiervan heeft doorverkocht aan BNP Paribas. De Belgische verzekeringsactiviteiten werden door Fortis verkocht aan BNP Paribas. De transacties met BNP Paribas worden naar verwachting verwezenlijkt in december 2008.

De activiteiten die in Fortis achterblijven, bestaan uit de internationale verzekeringsactiviteiten, een belang van 66% in een gestructureerde kredietenportefeuille-entiteit, die nog moet worden opgericht en waarin de Belgische staat 24% en BNP Paribas 10% zal aanhouden, en de financiële activa en passiva van de verschillende financieringsvehikels.

Deze circulaire is bedoeld om de aandeelhouders uitgebreid te informeren omtrent de achtergrond van deze recente transacties.

Er is een voorstel gedaan om een kleinere Raad van Bestuur onder leiding van een nieuwe voorzitter, burggraaf Etienne Davignon, te benoemen. De heer Jan-Michiel Hessels, baron Philippe Bodson en de heer Louis Cheung Chi Yan zijn voorgedragen voor benoeming als niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur. De heer Karel De Boeck is voorgedragen voor benoeming als uitvoerend lid van de Raad van Bestuur en CEO. Het curriculum vitae van deze personen kunt u achteraan in dit document terugvinden.

Als gevolg van de daling van het niet-geconsolideerde netto-actief van Fortis SA/NV na de verschillende transacties heeft Fortis een algemene vergadering van Fortis SA/NV in België bijeengeroepen. Op deze vergadering zullen de aandeelhouders worden gevraagd om te beraadslagen en te besluiten over de voortzetting dan wel de beëindiging van de activiteiten van Fortis SA/NV.

De Raad van Bestuur is van mening dat in de huidige moeilijke marktomstandigheden ontbinding en vereffening van Fortis SA/NV niet de maximalisering van de waarde voor aandeelhouders zullen opleveren. De Raad heeft dan ook een voorstel gedaan om de activiteiten van Fortis SA/NV voort te zetten.

De nieuwe Raad van Bestuur en het nieuwe managementteam van Fortis zullen zich tot het uiterste inspannen om voor de aandeelhouders van Fortis maximale waarde te creëren.

Jan-Michiel Hessels
Vice-Chairman FORTIS

3. Chronologie

Deze sectie geeft een overzicht van de recente gebeurtenissen in de geschiedenis van Fortis sinds april 2007. Het zal de situatie van Fortis kaderen tegen de achtergrond van een alsmaar in belang winnende financiële crisis van ongekende proporties, die alle financiële instellingen wereldwijd geraakt heeft. Deze systeemcrisis heeft uiteindelijk de liquiditeitspositie van Fortis dermate bedreigd dat beslist werd over te gaan tot de transacties met de Belgische, Luxemburgse en Nederlandse staten en met BNP Paribas.

3.1. Overzicht van de gebeurtenissen sinds april 2007

3.1.1. Chronologie van de gebeurtenissen sinds april 2007 t/m eind augustus 2008

Op 13 april 2007 maakte Fortis de oprichting bekend, samen met Royal Bank of Scotland Group (RBS) en Banco Santander, van een bankenconsortium met als doel het formuleren van een voorgenomen bod op de Nederlandse bank ABN AMRO Holding N.V. ("ABN AMRO"), in de vorm van een rivaliserend bod met dat van Barclays.

Op 23 april 2007 maakte ABN AMRO het bod van Barclays bekend, aanbevolen door het management van ABN AMRO, alsook de verkoop van haar dochteronderneming, de bank LaSalle, aan Bank of America.

Op 27 april 2007 maakte het consortium haar voornemen bekend om op zijn beurt een openbaar bod uit te brengen voor de overname van 100% van de uitgegeven en uitstaande aandelen ABN AMRO.

Op 29 mei 2007 maakten Fortis, RBS en Santander hun voorgenomen bod op ABN AMRO bekend; de biedprijs was EUR 38,40 per aandeel, waarvan ca. 79% in contanten. De voorwaarden van dit bod waren gunstiger dan die van Barclays.

Het bod werd herzien op 16 juli 2007. De prijs per aandeel bleef ongewijzigd, maar het contante gedeelte werd verhoogd tot ca. 93% van de prijs. Het aandeel van Fortis in de overnameprijs bedroeg ongeveer EUR 24 miljard.

Het uitbrengen van het bod via de gezamenlijke overname-entiteit RFS Holdings B.V. werd aangekondigd op 20 juli 2007. Fortis had een belang van 33,8% in RFS Holdings B.V. In persberichten van 12 en 13 juli 2007 en in het Bieddocument (Offer Memorandum) van 20 juli 2007 gaf Fortis aan hoe zij haar deel van de overnameprijs wilde financieren. Het Bieddocument vermeldde als volgt (pagina 90 van het Bieddocument (Offer Memorandum)):

"Fortis is voornemens haar deel van het door RFS Holdings te betalen overnamebedrag krachtens het Bod en het Amerikaanse Bod, welk deel door Fortis wordt geschat op ongeveer EUR 24 miljard, te financieren met de volgende middelen:

- *de netto-opbrengst van een aandelenemissie door Fortis van maximaal EUR 13 miljard, in de vorm van een niet-statutaire claimemissie en de uitgifte van aandelen die niet-uitgeoefende rechten vertegenwoordigen in overeenstemming met de toepasselijke Belgische en Nederlandse wet en overige toepasselijke wetgeving;*
- *de netto-opbrengst van de plaatsing van zogenaamde "conditional capital exchangeable notes" (CCEN's), een nieuw instrument voor het aantrekken van core Tier 1-vermogen dat op 11 juli 2007 werd uitgegeven, voor een bedrag van EUR 2 miljard en*

- voor het overige met de opbrengst van een combinatie van (i) de uitgifte van diverse effecten; (ii) de verkoop van specifieke, niet tot het kernbedrijf van Fortis behorende activa die Fortis mogelijk kan realiseren nog vóór de afronding van het Bod; en (iii) overige interne financiële bronnen, waaronder begrepen maar niet beperkt tot de liquide middelen op de balans van Fortis.”

Op 6 augustus 2007 werd de deelname van Fortis aan het bod op ABN AMRO en het principe van een kapitaalsverhoging ter gedeeltelijke financiering van de overname goedgekeurd door een meerderheid van respectievelijk 95,45% (Brussel) en 96,12% (Utrecht) van de aandeelhouders van Fortis.

De Nederlandse autoriteiten gaven uiteindelijk op 17 september 2007 onder diverse voorwaarden hun toestemming met het overnamebod. Onder meer verklaarden de autoriteiten dat hun voorafgaande goedkeuring zou zijn vereist voor elke belangrijke fase in de opsplitsing van ABN AMRO en de integratie van haar activiteiten in het bedrijf van de respectieve leden van het consortium.

Op 21 september 2007, vóór de claimsemissie, gaf Fortis een trading update voor de eerste negen maanden van 2007. In dit persbericht gaf Fortis een update van haar risico-exposure en meer details omtrent het profiel van haar gestructureerde credit-exposure en ander risico-activa volgens het businesssegment.

In het raam van de financiering van de overname van de activa van ABN AMRO kondigde Fortis op 21 september 2007 een claimemissie aan van EUR 13,4 miljard, tegen een koers van EUR 15,00 per aandeel. Op 11 oktober 2007 maakte Fortis de succesvolle afsluiting van het bod bekend met een aanvaarding van 97,995% van de aandelen .

De verwerving van ABN AMRO werd op 3 oktober 2007 goedgekeurd door de Europese Commissie, onder voorbehoud van de uitvoering van structurele maatregelen die bestonden uit de verkoop van bepaalde activiteiten van ABN AMRO in Nederland.

Op 8 oktober 2007 maakte het consortium bekend dat het 86% van de aandelen ABN AMRO had verworven. Na heropening van het bod, vergrootte het consortium zijn belang in ABN AMRO tot 98,8%.

Op 10 oktober 2007 deed RFS Holdings B.V. het openbare bod gestand, met 17 oktober 2007 als datum van betaalbaarstelling. Fortis betaalde het in oktober 2007 verschuldigde bedrag van EUR 24 miljard van de aankoopsom. In november 2007 begon RFS Holdings B.V. een uitkoopprocedure om de aandelen ABN AMRO te verkrijgen die nog in handen waren van minderheidsaandeelhouders. Op 24 september 2008 maakte het consortium bekend dat de uitkoopprocedure was afgerond waardoor RFS Holdings B.V. de enige aandeelhouder van ABN AMRO was geworden.

Na de overname van ABN AMRO in oktober 2007 maakten de ratingbureaus Standard & Poor's en Fitch bekend dat de ratings van Fortis ongewijzigd bleven.

Op 8 november 2007 publiceerde Fortis een nettowinst van 3,6 miljard euro over negen maanden. Fortis, in lijn met de markt, maakte bepaalde details bekend van haar gestructureerde creditportefeuille. Fortis verklaarde dat meer dan 97% van de activa van 53 miljard euro een AAA, AA of A rating hadden. Fortis anticipeerde dat, indien de bestaande marktomgeving zou voortduren, haar netto exposure op het einde van het jaar op de subprime CDO portefeuille minder dan 10% van de totale gestructureerde creditportefeuille zou bedragen en enkel zou bestaan uit Super Senior tranches in High Grade en Mezzanine. Tenslotte herhaalde Fortis haar (netto) winstverwachting van 4,2 miljard euro vóór verkopen voor het volledige jaar, tenzij onverwachte omstandigheden en in het bijzonder geen verdere verslechtering van de waardes van activa.

Op 13 november 2007 rondde Fortis de verkoop af van haar belang in de Spaanse joint venture CaiFor aan La Caixa voor een totaal bedrag van EUR 980 miljoen. De meerwaarde van EUR 950 miljoen droeg tevens bij tot de financiering van de verwerving van ABN AMRO activa.

Op 30 november 2007 plaatste Fortis op succesvolle wijze Convertible and Subordinated Hybrid Equity-linked Securities (afgekort "CASHES") voor een bedrag van EUR 3,0 miljard.

Op 7 december 2007 gaven Fortis Bank Nederland (Holding) B.V., Fortis Bank NV/SA, Fortis SA/NV en Fortis N.V. zogenaamde Mandatory Convertible Securities ("MCS") uit voor een nominaal bedrag van EUR 2 miljard in het raam van de financiering van de ABN AMRO transactie. Dit instrument is verplicht converteerbaar per 7 december 2010.

Op 27 december 2007 maakte Fortis de verkoop bekend van haar belang in ICBC (Asia) aan ICBC, de moedermaatschappij van ICBC (Asia), voor een totaal bedrag van EUR 170 miljoen. De verkoop maakte deel uit van het plan voor de financiering van de overname van bepaalde onderdelen van ABN AMRO.

Op 27 januari 2008 publiceerde Fortis een trading update waarin zij bevestigde dat de vermogens- en solvabiliteitspositie solide was en dat het dividendbeleid ongewijzigd bleef. Ook werd een winstverwachting voor het volledige jaar 2007 gepubliceerd op basis van zeer strikte en marktconforme hypothesen met betrekking tot haar subprime-blootstelling.

Op 31 januari 2008 ontving Fortis de toestemming van de Nederlandse toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) voor de voorgestelde afsplitsing van ABN AMRO Asset Management. De samenvoeging van de activiteiten met die van Fortis Investments werd voltooid op 1 april 2008.

Op 21 februari 2008 maakte Fortis de succesvolle plaatsing bekend van een eerste niet-verwaterend Core Tier 1 kapitaalinstrument ("NITSH I") voor een bedrag van USD 750 miljoen.

Op 5 maart 2008 begonnen VINCI en Fortis exclusieve onderhandelingen om de wereldleider van parkingbeheer te creëren. De transactie zou naar verwachting een positieve impact hebben op de solvabiliteitspositie van Fortis.

Op 7 maart 2008 maakte Fortis een nettowinst van EUR 4,0 miljard voor het volledige jaar bekend, inclusief het resultaat uit de desinvestering van CaiFor. Het resultaat bevatte een totale waardevermindering van EUR 3,0 miljard voor belastingen wegens de onrust op de kredietmarkten. In haar persbericht en in de analistenpresentatie gaf Fortis uitgebreide details over haar gestructureerde credit-exposure en gaf zij aanzienlijke details omtrent elke specifieke productengroep binnen deze portefeuille. In de publicaties met de resultaten voor het volgende kwartaal werd dit gegeven consequent aangepast en vervolledigd met de meest recente beschikbare informatie.

Op 19 maart 2008 maakten Fortis en Ping An gezamenlijk bekend dat zij een Memorandum of Understanding hadden getekend voor de vorming van een wereldwijd partnerschap op het gebied van vermogensbeheer. Ping An was voornemens een 50% belang te nemen in Fortis Investments, de wereldwijde vermogensbeheerdivisie van Fortis, voor een bedrag van EUR 2,15 miljard.

Op 13 mei 2008 rapporteerde Fortis een nettowinst van EUR 808 miljoen over het eerste kwartaal van 2008, inclusief het effect van EUR 380 miljoen (na belastingen) op de structured credit-portefeuille als

gevolg van de onrust op de kredietmarkten. In dit verband gaf Jean Paul Votron, CEO van Fortis, het volgende commentaar: *“Het blijven zeer moeilijke tijden met een verdere verslechtering van de financiële markten in de tweede helft van maart 2008. Het is duidelijk dat de economie in de VS te lijden heeft van de crisis, maar het is nog onzeker welk effect dit op de overige economieën zal hebben, wat dan weer gevolgen kan hebben voor de commerciële activiteit. Het klimaat zal naar onze inschatting ook in de nabije toekomst lastig blijven... Al met al blijft het klimaat moeilijk, maar wij zullen de benodigde maatregelen blijven nemen om met succes door de huidige crisis te navigeren.”*

Op 20 mei 2008 maakte Fortis bekend dat ABN AMRO besprekingen was begonnen om het resterende belang van Delta Lloyd in ABN AMRO Verzekeringen te verwerven.

Op 22 mei 2008 meldde Fortis dat vooruitgang was geboekt bij de integratie van ABN AMRO. Het tijdschema voor de volledige integratie van de van ABN AMRO overgenomen activiteiten werd opnieuw bevestigd. Ook bevestigde Fortis haar eerdere verklaring omtrent het synergiepotentieel (voor een bedrag EUR 1,3 miljard) dat tegen eind 2010 moest gerealiseerd worden.

Op 23 mei 2008 plaatste Fortis met succes EUR 625 miljoen via een zogenaamd niet-verwaterend Core Tier 1 kapitaalinstrument (NITSH II).

De aandelenkoersen begonnen te zakken vanaf midden mei 2008. Deze wereldwijde daling van de aandelenkoersen had ook gevolgen voor de waarde van de portefeuille financiële instrumenten van Fortis op een moment waarop zij verplicht was om de vervreemding van niet-essentiële activa van ABN AMRO voort te zetten. De Fortis groep had dan ook te lijden onder een algemeen gebrek aan vertrouwen tussen banken wereldwijd. Op 13 mei 2008 meldde Fortis een negatief effect van 1,2 miljard euro (voor belastingen) op haar solvabiliteit als gevolg van de negatieve invloed van de aandelenmarkten in de eerst drie maanden van 2008. Verdere dalingen in de aandelenmarkten gedurende het tweede kwartaal van 2008 resulteerden in een verhoging van deze negatieve invloed.

In het raam van de verwerving van activiteiten van ABN AMRO werden door Fortis toezeggingen aan de Europese Commissie (EC) gedaan om tegemoet te komen aan de door de EC geuite bezorgdheid betreffende de concentratie die op de Nederlandse bankmarkt was ontstaan en dit als gevolg van de verwerving door Fortis van bepaalde activiteiten van ABN AMRO. De verwachte opbrengst van deze verkoop (de “EC remedies”) werd in de loop van de tweede helft van mei – begin juni 2008 aanzienlijk naar beneden bijgesteld. Oorspronkelijke schattingen waren gebaseerd op een lichtjes positieve invloed op de solvabiliteit.

De combinatie van verschillende factoren (lagere opbrengsten uit de EC remedies en de geplande verwerving van het resterende belang in de Nederlandse joint venture met Delta Lloyd), alsook het vooruitzicht van aanhoudend uitdagende marktomstandigheden en het besluit om onder de heersende omstandigheden een voorzichtig standpunt in te nemen ten aanzien van het benodigde kapitaal, brachten Fortis ertoe om de uitvoering van haar solvabiliteitsplan te versnellen. Op 26 juni 2008 maakte Fortis een aandelenemissie van EUR 1,5 miljard bekend, uit te voeren via een “versnelde boekbuilding”-procedure alsook een aantal aanvullende maatregelen. Deze aanvullende maatregelen kunnen als volgt worden samengevat:

- Het besluit om geen interim-dividend in 2008 uit te keren en om een dividend over heel 2008 in de vorm van aandelen voor te stellen;
- De uitvoering van een capital relief programma (via de securitisatie van bepaalde activa) en een vastgoed sale-and-lease-back transactie ter waarde van ongeveer EUR 1,5 miljard;
- De uitgifte van niet-verwaterende Core Tier 1 instrumenten voor een bedrag van EUR 2 miljard;

- De bijkomende verkopen van niet-strategische activa, waardoor de solvabiliteit naar verwachting met ca. EUR 2 miljard zou worden versterkt.

Fortis verwachtte dat de bekendmaking van het versnelde solvabiliteitsplan de marktperceptie van haar financiële situatie positief zou beïnvloeden. Al snel bleek echter dat het verwachte effect niet bereikt zou worden. De slotkoers van het aandeel Fortis, dat op 25 juni 2008 EUR 12,65 noteerde, daalde op 26 juni 2008 naar EUR 10,20.

Op 2 juli 2008 kondigden Fortis, ABN AMRO en Deutsche Bank aan dat zij een overeenkomst hadden getekend voor de verwerving door Deutsche Bank van bepaalde commercial banking-onderdelen van ABN AMRO in Nederland. De transactie bleef onder voorbehoud van goedkeuring van de EC en DNB, maar zou naar verwachting een negatief effect van ongeveer EUR 1,1 miljard op de solvabiliteit hebben. De verkoop van de onderdelen was in lijn met de toezeggingen die Fortis had gedaan aan de EC op 3 oktober 2007, om tegemoet te komen aan de bezorgdheid van de EC ten aanzien van de concentratie op de Nederlandse bankmarkt als gevolg van de overname door Fortis van bepaalde activiteiten van ABN AMRO.

Op 9 juli 2008 maakte Fortis de verkoop bekend van International Asset Management (IAM), een van de voormalige dochtermaatschappijen van ABN AMRO Asset Management, aan het managementteam van IAM. De transactie had een gunstig solvabiliteitseffect van EUR 40 miljoen.

Op 11 juli 2008 maakte de Raad van Bestuur van Fortis bekend dat het mandaat van de heer Jean-Paul Votron als Chief Executive Officer met wederzijdse instemming werd beëindigd. De heer Herman Verwilt werd aangewezen als zijn tijdelijke opvolger, om Fortis de nodige tijd te gunnen een nieuwe Chief Executive Officer te kiezen.

Op 15 juli 2008 publiceerde Fortis een verklaring, als reactie op de uitzonderlijke speculatie in de markt, waarin de toereikendheid van de op 26 juni bekendgemaakte maatregelen werd bevestigd en waarin werd verklaard dat geen additionele kapitaalverhoging werd voorzien.

Op 17 juli 2008 besloot het ratingbureau Standard & Poor's de rating van Fortis met een graad te verlagen tot A met een "stable outlook" ("stabiel vooruitzicht").

In juli 2008 startte Fortis een communicatiecampagne met als doel met alle belanghebbenden een open en permanente dialoog aan te gaan. Fortis reageerde schriftelijk op alle vragen die waren gesteld door verenigingen van kleine beleggers, zoals de VEB in Nederland en Deminor en Test-Aankoop/Achats in België. De antwoorden van Fortis werden gepubliceerd in een persbericht van 17 juli 2008.

In datzelfde raam maakte Fortis op 19 juli 2008 de lancering bekend van de website <http://www.fortis.be/nl/uvvragen>, eveneens beschikbaar in Franstalige en Engelstalige versie, waarop iedereen vragen kon stellen aan Fortis. Tot op heden hebben meer dan 150.000 mensen de website bezocht en werden er meer dan 10.000 vragen gesteld.

Op 1 augustus 2008 werd bekendgemaakt dat Gilbert Mittler zich vanaf dat moment zou wijden aan zijn taak als speciaal adviseur van de CEO. De Chief Financial Officer, Chief Risk Officer en General Counsel zouden rechtstreeks rapporteren aan de CEO.

Op 4 augustus 2008 publiceerde Fortis een nettowinst van EUR 1.638 miljoen over het eerste halfjaar van

2008, inclusief het effect van EUR 591 miljoen (na belastingen) als gevolg van de onrust op de kredietmarkt. Het kernvermogen bedroeg per 30 juni 2008 EUR 24,6 miljard, ruim boven de kapitaalsdoelstelling van Fortis van EUR 20,6 miljard.

Op 18, 20 en 21 augustus 2008 organiseerde Fortis in Amsterdam en Brussel drie informatiebijeenkomsten voor aandeelhouders. Tijdens deze bijeenkomsten verstrekte Fortis informatie over haar activiteiten, de redenen voor het solvabiliteitsplan en haar voorgenomen uitvoering daarvan.

Op 21 augustus 2008 maakte Fortis de verkoop bekend van ABN AMRO TEDA aan Old Mutual voor een bedrag in contanten van EUR 165 miljoen. Naar verwachting zou de transactie een verbetering van de solvabiliteit opleveren ten belope van ongeveer de helft van het bedrag van de verkoop.

3.2. Overzicht van de recente transacties

3.2.1. Overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen sinds begin september 2008

In juli en augustus 2008 leek de situatie op de financiële markten zich te stabiliseren, evenals de koers van het aandeel Fortis.

In september 2008 deden zich echter plotseling gebeurtenissen voor die absoluut niemand had kunnen voorzien. De impact van de kredietcrisis werd in die maand over de gehele wereld voelbaar. Op 7 september 2008 verwierf de Amerikaanse overheid de zeggenschap over Fannie Mae en Freddie Mac, twee cruciale hypotheekverstrekkers in de Verenigde Staten, voor een bedrag van USD 100 miljard. Op 13 en 14 september 2008 werd een van de grootste investeringsbanken ter wereld, Merrill Lynch, overgenomen door Bank of America, terwijl Lehman Brothers failliet werd verklaard. Als gevolg van deze gebeurtenissen raakten de aandelenbeurzen in een diepe val en lieten de beursindices de grootste daling sinds 9/11 zien. De koers van het aandeel Fortis werd in september 2008 hard getroffen. Geruchten deden de ronde over een nieuwe kapitaalsverhoging door Fortis. Deze geruchten werden verschillende malen door Fortis ontkend. In deze periode daalde de koers van het aandeel Fortis snel en gestaag (zie onderstaande grafiek), net overigens als de meeste beursindices in Europa en Noord-Amerika.

De koers daalde aldus van EUR 9,57 op 1 september 2008 naar EUR 6,53 op 25 september 2008.

3.2.2. Gebeurtenissen in de weken 38-39 (16-28 september)

De wereldwijde financiële situatie verslechterde verder. Op 16 september 2008 werd de grootste Amerikaanse verzekeraar, AIG, door de Amerikaanse overheid genationaliseerd.

In dezelfde week begonnen geruchten te circuleren omtrent de liquiditeitspositie van Fortis. Voor Standard & Poor's was dit aanleiding om hierover te vragen stellen.

Deze geruchten misten hun uitwerking niet op de interbancaire kredietmarkten, waar banken in hun dagelijkse financieringsbehoeften kunnen voorzien die miljarden euro's kunnen bedragen. Voor wat betreft de liquiditeit liet de netto kaspositie van Fortis onder normale omstandigheden een dagelijkse volatiliteit van enkele miljarden euro's zien.

De solvabiliteit van Fortis bleef evenwel goed (aan alle solvabiliteitsratio's, interne doelstellingen en deze voorgeschreven door de externe toezichthouders werd voldaan) en de liquiditeitspositie stelde Fortis in staat aan haar verplichtingen te voldoen in wat een uitzonderlijke gespannen en nerveuze markt was.

De kredietcrisis trof niet alleen Fortis. Op 18 september 2008 diende de Britse bank Halifax Bank of Scotland (HBOS) te worden overgenomen door Lloyds TSB. Op 20 september 2008 verzocht de Amerikaanse president het Amerikaanse congres formeel toestemming te verlenen voor een pakket aan steunmaatregelen voor de Amerikaanse financiële sector ten belope van USD 700 miljard.

Op 21 september 2008 raakten Goldman Sachs en Morgan Stanley hun status als pure zakenbanken kwijt, waardoor zij gedwongen werden een strenger toezicht op hun activiteiten te aanvaarden.

Op 25 september 2008 werd Washington Mutual, de grootste spaarbank in de Verenigde Staten, via een emergency sale (noodverkoop) verkocht aan JP Morgan. Het Amerikaanse Congres weigerde bij de eerste stemming het reddingsplan van USD 700 miljard goed te keuren. De koers van het aandeel Fortis daalde die dag fors en sloot op EUR 6,53 naar aanleiding van valse geruchten in de markt dat De Nederlandsche Bank aan Rabobank had gevraagd om Fortis liquiditeitsteun te verlenen. Na overleg met de toezichthouders werd besloten een persbericht te laten uitgaan waarin deze valse geruchten werden tegengesproken. Later die avond adviseerde de CBFA, de Belgische toezichthouder, Fortis om haar strategische opties onmiddellijk te herzien, waaronder steun te zoeken bij een sterke externe partner omwille van de onrust op de markten die vooral op Fortis een nadelige invloed had. De CBFA herhaalde haar aanbeveling aan de heer Lippens in de ochtend van 26 september.

Op vrijdag 26 september 2008 waren de financiële markten opnieuw heel moeilijk met financiële waarden, en Fortis in het bijzonder, onder druk. Als antwoord op verschillende en voortdurende geruchten en vragen besloot Fortis, in overleg met de CBFA en de AFM (de Nederlandse toezichthouder op financiële markten), om een update te verschaffen omtrent haar commerciële en financiële situatie.

's Middags publiceerde Fortis een persbericht waarin het bepaalde verduidelijking gaf omtrent bepaalde cliëntenstromen in het recente verleden, met in het bijzonder de vermelding dat cliëntenstromen hadden plaatsgevonden, maar dat de stromen in de periode sedert 1 januari 2008 veeleer beperkt waren.

Parallel met de publicatie van het persbericht hielden de heren Verwilt en Dierckx een persconferentie waarop zij de uitvoering van het eind juni 2008 opgestelde solvabiliteitsplan bevestigden, met de toevoeging dat besloten was om nog meer activiteiten en activa af te stoten. Deze conferentie werd meteen gevolgd door een gecombineerde oproep met de pers en investeerders tijdens dewelke beide heren en de CFO vragen van analisten, institutionele investeerders en journalisten beantwoordden.

Later deze namiddag (vrijdag 26 september) diende de Raad van Bestuur van Fortis tot de conclusie te komen dat heel dringend ernstige maatregelen nodig waren aangezien Fortis verwachtte bij de sluiting van de markt niet langer over het vereiste onderpand te beschikken om krediet op de interbancaire markt (inclusief de centrale banken) te kunnen verkrijgen. Als er tijdens het weekeinde geen transactie onderhandeld zou worden, en als de interbancaire markt voor Fortis gesloten zou blijven, zou Fortis genoodzaakt zijn voor liquiditeitssteun aan te kloppen bij de Belgische Nationale Bank.

Om die reden nam de Raad van Bestuur van Fortis diezelfde vrijdagmiddag 26 september de volgende besluiten :

- Fortis benoemde de heer Filip Dierckx als nieuwe Chief Executive Officer, die daarmee de heer Herman Verwilt verving, die niet langer actief betrokken zou zijn bij het crisisbeheer. De heer Dierckx kreeg volledige bevoegdheid om alle mogelijke opties te onderzoeken, inclusief het leggen van contact met mogelijke strategische partners, zoals ING, BNP Paribas, maar ook de Belgische regering. De Raad van Bestuur verleende ook aan de mogelijke partners toestemming voor een beperkt boekenonderzoek ("due diligence") in het weekeinde van 27 en 28 september 2008;
- Fortis stelde Morgan Stanley aan als extern financieel adviseur.

Eerste contacten werden gelegd met verschillende mogelijke strategische partners of kopers die geïnteresseerd zouden kunnen zijn in een koop van alle aandelen Fortis of bepaalde onderdelen van de Fortis groep. ING en BNP bevestigden mondeling hun interesse. Ook de Belgische Staat gaf te kennen bereid te zijn een aanzienlijk kapitaalbelang in Fortis te nemen.

Gedurende de dag van vrijdag 26 september 2008 verslechterde de situatie van Fortis in snel tempo:

- De koersdaling van het aandeel Fortis hield aan.
- Tengevolge van de aanhoudende crisis op de markten, had Fortis de toegang tot de interbancaire markt voor daggeld kwijtgeraakt; in normale tijden kon Fortis hier ongeveer EUR 15 tot 20 miljard aantrekken.
- De institutionele klanten van de bank begonnen aanzienlijke bedragen op te nemen.
- Ook particuliere klanten begonnen hun tegoeden op te nemen; dit was uitermate schadelijk voor het imago van de bank, ook al hadden deze opnames zelf maar een beperkt effect op de liquiditeit van Fortis Bank;
- Tegen het einde van de dag had Fortis het meeste van haar beschikbare onderpand voor het verkrijgen van liquiditeit van de centrale banken gebruikt.
- Voor het eerst zag Fortis zich gedwongen om een beroep te doen op de Marginale Beleningsfaciliteit van de Belgische Nationale Bank, voor een bedrag van ongeveer EUR 5 miljard.

De informatie betreffende de verschillende hoger vermelde ontwikkelingen, en hun omvang, werden slechts beschikbaar naarmate de dag vorderde. Hun gecombineerde impact werd aldus pas duidelijk tegen het einde van de dag.

Het begon duidelijk te worden dat een oplossing moest worden gevonden voordat de beurzen op maandag 29 september 2008 open zouden gaan; zonder oplossing zou de discontinuïteit van de bankactiviteiten waarschijnlijk zijn, aangezien Fortis Bank kampte met een uiterst aanzienlijke liquiditeitsbehoefte. Fortis was het slachtoffer van een samenloop van drie factoren: alarmerende geruchten in de markt, een ongeremde val van de aandelenkoers en het verlies van de toegang tot de interbancaire daggeldmarkt voor het aantrekken van liquide middelen.

Gedurende het **weekeinde van 27-28 september 2008** werd zowel contact gelegd met een aantal privé-investeerdere (sectorgenoten) als met de nationale overheden. Op zaterdag 27 september 2008 bezochten diverse partijen de dataroom die Fortis voor hen had ingericht.

De Belgische staat deelde Fortis mee dat alleen ING en BNP mondeling hun interesse kenbaar hadden gemaakt, op een niveau van EUR 1,50 per aandeel voor wat betreft ING en een prijs van EUR 2,00 per aandeel voor wat betreft BNP. Deze voorstellen werden nooit schriftelijk bevestigd en werden door de autoriteiten afgewezen.

De discussies met de voornoemde privé-investeerdere werd dan ook afgebroken in de loop van het weekend. Fortis was niet in staat een sterke partner te vinden die Fortis de noodzakelijke steun kon bieden en dus te voldoen aan de eisen gesteld door de toezichthouder van Fortis.

De Nederlandse, Belgische en Luxemburgse autoriteiten besloten vervolgens tot actie over te gaan om het onaantoonbare risico te vermijden dat de bankactiviteiten niet langer voortgezet zouden kunnen worden. Een dergelijke situatie zou catastrofale gevolgen hebben, niet alleen voor de aandeelhoudere maar, even belangrijk, ook voor klanten en rekeninghoudere, werknemere, de economie in de Benelux en uiteindelijk het ganse Europese financiële bestel. De regeringen van de drie landen maakten daarom op **zondag 28 september 2008, om 22.30 uur**, bekend dat zij het bankbedrijf van de groep een kapitaalsinjectie van EUR 11,2 miljard zouden geven.

De maatregelen waartoe in dat weekeinde werd besloten, waren het resultaat van de gezamenlijke inspan-

ningen van de regeringen van de drie betrokken landen, de nationale toezichthouders en de voorzitter van de Europese Centrale Bank.

Op **zondag 28 september 2008, om middernacht**, kwam de Raad van Bestuur van Fortis bijeen. De Raad werd ingelicht over de resultaten van de onderhandelingen en over het feit dat de regeringen persberichten hadden uitgestuurd waarin de details van het bereikte akkoord werden vermeld. De Raad van Bestuur van Fortis besprak de details van de interventie van de drie landen en stemde hiermee in op 29 september 2008 om 0:47 uur. Hierbij werd met name opgemerkt dat in dit scenario, gezien de omstandigheden, nog enige waarde voor aandeelhouders kon worden behouden, terwijl het ook een positieve impact zou hebben op klanten en andere tegenpartijen.

De maatregelen hielden in dat de Belgische staat een belang van 49,93% in Fortis Bank SA/NV zou verwerven (door middel van een kapitaalsverhoging die zou worden onderschreven door de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (SFPI/FPIM)) voor een bedrag van EUR 4,7 miljard.

Bovendien stemde de Belgische Nationale Bank in met de verstrekking van een noodkrediet (Emergency Liquidity Assistance Agreement (ELA)) aan Fortis Bank om de liquiditeit van haar bankactiviteiten te waarborgen.

Zoals de naam het aangeeft, kan zulk een kredietlijn voor uitzonderlijk dringende omstandigheden enkel verstrekt worden door de Belgische Nationale Bank in geval van nood en voor een extreem korte periode: het betreft in geen geval een normale kredietlijn die kan gebruikt worden op middellange termijn.

Centrale banken staan dergelijke ELA's enkel toe als ultieme oplossing en op een discretionaire basis. Banken hebben geen verworven recht om dergelijke ELA's te verkrijgen. Ingeval een bank om dergelijke assistentie vraagt, moet het aan drie voorwaarden voldoen : uitzonderlijke liquiditeitsproblemen zonder toegang te hebben tot enige andere vorm van krediet, een krediet toegekend voor een zeer korte periode en voorwaarden beduidend boven de marktvoorwaarden. Het gaat met andere woorden om een strikt tijdelijke ondersteuning.

Het Groothertogdom Luxemburg ging akkoord met het verstrekken van een lening van EUR 2,5 miljard aan Fortis Banque Luxembourg SA (99,92%-dochter van Fortis Bank) in de vorm van een in aandelen converteerbare obligatielening. De Luxemburgse staat zou bij conversie een belang van 49,9% in het kapitaal van de Luxemburgse bank houden.

De Nederlandse regering maakte bekend dat zij voor een bedrag van EUR 4 miljard een belang van 49,9% zou nemen in het kapitaal van Fortis Bank Nederland (Holding) N.V., een volledige dochter van Fortis Bank. (Dit belang is nooit gerealiseerd, zoals hieronder uiteengezet)

Verder werd overeen gekomen dat de aandelen van ABN AMRO zouden worden verkocht. Ten slotte deed de heer Lippens de Raad van Bestuur mee dat hij zijn positie als Voorzitter van de Raad van Bestuur van de twee moedermaatschappijen zou neerleggen. In afwachting van de benoeming van een nieuwe Voorzitter, nam de heer Hessels, Vice-Voorzitter, de functie van dienstdoende Voorzitter over.

De Raad van Bestuur van Fortis ging met de hierboven omschreven transactie akkoord.

Op 29 september 2008 gaf Fortis een persbericht uit waarin het de voormelde transacties en beslissingen bevestigde en tevens aankondigde dat verdere waardeaanpassingen voor ongeveer 5 miljard euro (na belastingen) in het derde kwartaal zouden worden geboekt. Deze beslissing werd genomen tengevolge van

de veranderde strategie, de verslechterende economische omgeving en de beslissing om de risico's op de balans verder te verminderen. De waardeaanpassingen betroffen onder meer de activa met uitgestelde belasting, goodwill op de afzonderlijk beheerde vermogensbeheerders en de gestructureerde creditportefeuille.

3.2.3. Gebeurtenissen in week 40 (29 september – 5 oktober)

De volgende ochtend, op **29 september 2008**, ging de Raad van Bestuur van Fortis Bank vóór opening van de markt over tot een kapitaalsverhoging van EUR 4,7 miljard door de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (SFPI/FPIM). Deze verhoging vond plaats binnen het kader van het toegestaan kapitaal zonder voorkeursrechten.

Diezelfde dag maakte de Mededingingsraad bekend dat het een uitzondering toestond op de verplichting om het sluiten van de transactie te laten hangen van een beslissing van de Mededingingsraad in het geval de transactie aan hen zou moeten medegedeeld worden, en dit in overeenstemming met de Wet tot bescherming van de economische mededinging.

De partijen hoopten dat de crisis hiermee voorbij was en dat de situatie weer zou normaliseren. In de volgende dagen onderhandelden de partijen met zowel de Luxemburgse regering als de Nederlandse regering over de uitvoering van de overeenkomsten die tijdens het weekeinde tot stand waren gekomen. Op 30 september 2008 werd met de Luxemburgse regering een Term Sheet ondertekend.

1. De tussenkomst van de Nederlandse staat

De overeenkomst met de Nederlandse staat kon daarentegen niet worden uitgevoerd. Ondanks de hoop aan het begin van de week dat een oplossing gevonden was en dat de situatie weer zou normaliseren, bleef het aandeel Fortis dalen, om op 29 september te sluiten op EUR 3,97.

De rest van de week bleef de situatie verslechteren als gevolg van de spanningen op de interbancaire markt. Fortis vond het uitermate moeilijk om het vertrouwen van de markt te herwinnen. De problemen waarmee Dexia kampte, waren evenmin gunstig voor de situatie van Fortis.

Vanuit liquiditeitsperspectief was de situatie uitermate onzeker en was het nodig om over nieuwe voorwaarden te onderhandelen met de Belgische Nationale Bank en om ook een Noodkrediet (ELA) met de Nederlandse centrale bank te regelen. De opname van tegoeden door institutionele en zakelijke klanten was sterk toegenomen.

Aan het **eind van de dag op 1 oktober 2008** was van het noodkrediet van EUR 57,6 miljard dat de Belgische Nationale Bank beschikbaar had gesteld, al voor EUR 51,3 miljard opgenomen.

Na analyse van de situatie bestudeerde de Raad van Bestuur van Fortis verschillende scenario's voor het afstoten van de activiteiten van ABN AMRO en Fortis Bank Nederland, waarbij de Raad de wens aangaf om de verzekeringsactiviteiten te behouden.

Op **donderdag 2 oktober 2008** was van het noodkrediet van de EUR 57,9 miljard dat de Belgische Nationale Bank beschikbaar had gesteld, EUR 51,7 miljard opgenomen; het noodkrediet van EUR 7 miljard, dat kort tevoren met de Nederlandse centrale bank was overeengekomen, was al volledig opgenomen zodat Fortis vrijwel geen speelruimte meer had.

Hoewel zij nog niet in Fortis was geconsolideerd, begon ook ABN AMRO liquiditeitsproblemen te onderkennen aangezien klanten ABN AMRO associeerden met Fortis.

Diezelfde dag was er een crisisbijeenkomst bij de CBFA. Hier waren de Belgische en Nederlandse autoriteiten en Fortis aanwezig. Bij die gelegenheid deelde de Belgische regering Fortis mee dat de Nederlandse centrale bank (DNB) haar voornemen bekend had gemaakt om de Nederlandse bank- en verzekeringsactiviteiten van de groep de volgende dag, 3 oktober 2008, onder toezicht te plaatsen. De Nederlandse autoriteiten lieten de Belgische staat en Fortis weten dat zij een situatie waarin de activiteiten in Nederland risico zouden lopen als gevolg van de problemen bij de Belgische bankactiviteiten, niet zouden toestaan.

De volgende dag legden de Nederlandse autoriteiten publiekelijk verantwoording af over het ingenomen standpunt door te verklaren dat zij de “gezonde” activiteiten van de groep’s activiteiten in Nederland wensden te behouden, wat inhield dat het Belgische onderdeel van de activiteiten niet levensvatbaar was.

Deze verklaringen werden formeel door de Belgische premier en de Belgische regering ontkend, die in het bijzonder lieten weten dat een aanzienlijk deel van de buitengewone kredietfaciliteiten die de Belgische Nationale Bank aan Fortis Bank had verleend, in feite had gediend om de Nederlandse bankactiviteiten te financieren. Dit werd door Fortis bevestigd.

De angst bestond echter dat als de Nederlandse activiteiten onder toezicht van de Nederlandse regering werden geplaatst, de repercussies op de markt zodanig zouden zijn dat de redding van het Belgische deel van de activiteiten van Fortis daardoor in gevaar zou komen.

Door de combinatie van verschillende factoren, en meer in het bijzonder de liquiditeitsbehoeften van Fortis, die de door de centrale banken beschikbaar gestelde kredietfaciliteitenvolledig had uitgeput, ontstond de vrees dat er een imminent faillissement dreigde van het Belgische bankonderdeel van de Fortis groep, of zelfs van de gehele groep.

De Belgische autoriteiten deelden Fortis mee dat de Nederlandse staat bereid was alle Nederlandse activiteiten van de groep over te nemen voor een bedrag van EUR 9 miljard, terwijl de Belgische staat zou overwegen de Belgische bankactiviteiten van de groep over te nemen om deze ten gepaste tijd door te verkopen aan BNP Paribas. De Belgische en internationale verzekeringsactiviteiten zouden dan bij de Fortis groep blijven.

Fortis liet weten dat zij de prijs veel te laag vond, gezien het feit dat Morgan Stanley de Nederlandse activiteiten had gewaardeerd op EUR 22 miljard. De Belgische autoriteiten onderhandelden met de Nederlandse autoriteiten om het faillissement van Fortis Bank te voorkomen en rekeninghouders, medewerkers en aandeelhouders te beschermen.

De Nederlandse autoriteiten gaven ook aan de verkoop van de Nederlandse verzekeringsactiviteiten te wensen, hoewel deze geen liquiditeitsproblemen kenden, als een voorwaarde om over te gaan tot de aankoop van de Nederlandse bankactiviteiten.

Uiteindelijk werd de overnameprijs na onderhandelingen vastgesteld op EUR 16.8 miljard en werd op 3 oktober 2008 een Term Sheet ondertekend. Verder verbond de Nederlandse Staat zich ertoe om de kortlopende schuld van Fortis Bank Nederland (Holding) B.V. aan Fortis Bank van EUR 34 miljard onmiddellijk

af te lossen, alsmede om de langlopende schuld van Fortis Bank Nederland (Holding) B.V. en haar dochtermaatschappijen aan Fortis Bank van EUR 16 miljard binnen een maand te converteren in verhandelbare financiële instrumenten, onder dezelfde voorwaarden als de bestaande obligaties maar gegarandeerd door de Nederlandse staat.

Tijdens de bijeenkomst op 3 oktober 2008 gaf de Raad van Bestuur van Fortis haar mening over deze verkoop aan de Nederlandse staat. Na alle onderdelen van de transactie te hebben bestudeerd besloot de Raad van Bestuur unaniem dat elke transactie onder het sine qua non voorbehoud moest zijn dat het faillissement van de moedermaatschappijen voorkomen zou worden.

De Raad van Bestuur merkte op dat de liquiditeitspositie van Fortis haar geen speelruimte liet, in de zin dat als zij niet akkoord zou gaan met de voorgestelde oplossing, er een heel imminent risico zou ontstaan dat het bankbedrijf failliet ging.

Tegen de avond van 3 oktober 2008 was van de EUR 59 miljard die door de Belgische Nationale Bank beschikbaar was gesteld en van de marginale beleningsfaciliteit van de Belgische Nationale Bank, EUR 54 miljard opgenomen, naast de EUR 7 miljard die door de Nederlandse centrale bank was verstrekt en die ook volledig was uitgeput.

De Raad van Bestuur bekeek vervolgens manieren om maximale waarde voor de aandeelhouders te behouden, waarbij werd aangegeven dat het niet mogelijk was de activa voor minder dan EUR 16,8 miljard te verkopen als er voor de aandeelhouders nog een restwaarde in de moedermaatschappijen moest overblijven. Na aldus de belangen van de verschillende belanghebbenden (aandeelhouders, klanten en werknemers) te hebben afgewogen, besloot de Raad van Bestuur met de voorgestelde transactie akkoord te gaan. De Raad liet weten dat Fortis zich geconfronteerd zag met een situatie waarin het, gegeven de omstandigheden, geen andere keus had.

De verkoop van de Nederlandse bank- en verzekeringsactiviteiten werd rechtsgeldig goedgekeurd door de Raad van Bestuur van Fortis Bank en die van Fortis Insurance N.V.

De transactie met de Nederlandse regering werd onmiddellijk uitgevoerd: op 3 oktober 2008 werden de aandelen van de Nederlandse bank- en verzekeringsonderdelen verkocht, terwijl de verkoopprijs van EUR 16,8 miljard werd voldaan en de kortlopende schuld van EUR 34 miljard werd terugbetaald op respectievelijk 6 en 7 oktober 2008.

2. Tweede tussenkomst van de Belgische staat – Zekerstellen van de steun van BNP Paribas groep

Na de overdracht van de Nederlandse activiteiten aan de Nederlandse staat was Fortis verplicht haar opties te herzien:

- Doorgaan op een stand-alone basis, met de Belgische staat als minderheidsaandeelhouder in de bank;
- Zoeken naar een strategische partner voor Fortis Bank en voor alle andere activiteiten van Fortis of een deel daarvan;
- Verkopen van de resterende 51% van het Belgische bankonderdeel aan de Belgische staat, gevolgd door een mogelijke doorverkoop aan een privé-investeerder.

Hoewel het scenario van een zelfstandig voortbestaan vanuit het oogpunt van solvabiliteit mogelijk was, bleef de liquiditeit de cruciale factor.

Ondanks de verwachte forse instroom van liquiditeit van de Nederlandse staat was het uitermate moeilijk om vast te stellen of Fortis Bank de komende week nog meer noodhulp van de Belgische Nationale Bank nodig zou hebben.

Fortis probeerde een garantie van de Belgische staat te krijgen voor de verplichtingen van Fortis Bank.

De CBFA en de Belgische Nationale Bank wezen Fortis er ook op dat zij op 6 oktober enorme problemen op de financiële markt voorzagen, omdat in heel Europa een aantal financiële instellingen noodhulp van zowel hun nationale centrale banken als de Europese Centrale Bank nodig zouden hebben. De Belgische regering bleef aandringen op een oplossing waarbij de activiteiten zouden worden overgedragen aan een derde partij.

De belangrijke instromen van liquiditeit die van de Nederlandse regering werden verwacht, losten de onmiddellijke liquiditeitsproblemen waarmee Fortis Bank was geconfronteerd niet op:

- Een bedrag van ongeveer EUR 51 miljard werd op korte termijn verwacht ten einde tegemoet te komen aan de dringendste liquiditeitsvereisten (EUR 16,8 miljard van de aankoopprijs en EUR 34 miljard van de terugbetaling van de korte-termijn financiering).
- Het was zeer moeilijk om in te schatten of, en zo ja voor welk bedrag, Fortis Bank noodkrediet van de Belgische Nationale Bank zou nodig hebben in de komende week. De werkelijkheid toont aan dat Fortis Bank na 6 oktober 2008 in een heel kritische situatie bleef met noodkredietlijnen van de centrale banken die nog steeds werden gebruikt op 6 oktober 2008 ten belope van EUR 19,7 miljard, op 7 oktober ten belope van EUR 6,5 miljard, op 8 oktober ten belope van EUR 12,1 miljard en op 9 oktober ten belope van EUR 6 miljard.

De vermindering in het gebruik van de ELA was omdat BNP Paribas vanaf 6 oktober 2008 zodra de principeovereenkomst was bereikt, de bankactiviteiten begon te financieren.

Gedurende intense discussies, die tijdens het hele weekend van 4 en 5 oktober 2008 plaatsvonden, werd Fortis geïnformeerd over de waarderingen die in de gesprekken tussen BNP Paribas en de Belgische staat circuleerden. Fortis kwam tot de conclusie dat als de transactie op die basis doorgang zou vinden, Fortis Bank wel gered zou zijn, maar dat het faillissement van de holdingmaatschappijen onvermijdelijk zou zijn. Het was van essentieel belang voor Fortis dat in de opgezette transactie de holdingmaatschappijen over voldoende liquiditeit zouden beschikken om aan hun verplichtingen te voldoen, terwijl enige waarde voor aandeelhouders behouden zou worden. In het plan dat op dat moment voorlag, stelde de Belgische staat voor om het resterende aantal aandelen Fortis Bank over te nemen voor het symbolische bedrag van één euro.

De Raad van Bestuur van Fortis schreef vervolgens aan de Belgische premier en minister van Financiën om hen te informeren dat deze oplossing onaanvaardbaar was, omdat het de moedermaatschappijen geen bescherming bood tegen faillissement. Als de moedermaatschappijen failliet zouden gaan, zou dit een enorme impact hebben op de Belgische economie omdat het zou worden beschouwd als het faillissement van de bank en juist de paniek zouden hebben veroorzaakt in de markt die iedereen wilde voorkomen.

Als gevolg van deze tussenkomst van de kant van Fortis konden de voorwaarden van de transactie zodanig worden opgesteld dat het voortbestaan van de groepsmaatschappijen van Fortis, na de verkoop van de bank- en verzekeringsactiviteiten, verzekerd was en dat er enige waarde werd behouden voor de aandeelhouders.

De Belgische staat zette haar besprekingen met BNP Paribas voort. In een persbericht dat de regering rond **23.00 uur op 5 oktober** publiceerde, werd de volgende algemene oplossing bekendgemaakt, waarbij rekening was gehouden met de 's morgens door Fortis geuite bezorgdheden:

- De overname van het resterende belang van Fortis Brussels in Fortis Bank (50% plus een aandeel) door de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (SFPI/FPIM) voor een bedrag van EUR 4,7 miljard in contanten;
- De oprichting van een nieuwe vennootschap ('NewCo'), die Fortis voor 66% zou financieren, SFPI/FPIM voor 24% en BNP Paribas voor 10%, met als doel de verwerving van een structured credit-portefeuille van Fortis Bank voor een bedrag van EUR 10,4 miljard;
- Het sluiten tussen SFPI/FPIM, Fortis en BNP Paribas van een "head of terms" waaronder SFPI/FPIM 75% van de aandelen in Fortis Bank zou overdragen aan BNP Paribas, met behoud van het resterende belang van 25%. In ruil voor deze inbreng zou SFPI/FPIM een aandelenbelang van 11% ontvangen in BNP Paribas. Uitvoering van deze overeenkomst is onder voorbehoud van de vervulling van verschillende opschortende voorwaarden;
- Een rechtstreekse verkoop door Fortis Insurance N.V. aan BNP Paribas van 100% van de aandelen in Fortis Insurance Belgium voor een bedrag van EUR 5,5 miljard in contanten, onder voorbehoud van een opwaartse "closing" aanpassing van maximaal 225 miljoen; deze verkoop is onder voorbehoud van dezelfde opschortende voorwaarden als die van toepassing zijn op de inbreng door SFPI/FPIM van de aandelen in Fortis Bank in BNP Paribas ;
- Verwerving door BNP Paribas (direct of indirect) van 67% van de aandelen in Fortis Banque Luxembourg, waarbij de Luxemburgse staat de resterende aandelen verwerft;
- De aankondiging van een toekomstige studie naar de pro rata verdeling onder de Fortis aandeelhouders van elke meerwaarde die SFPI/FPIM realiseert op haar belang in BNP Paribas.

Het dient te worden opgemerkt dat Fortis Investment Management met haar vermogensbeheeractiviteiten alsook Fortis Real Estate die, zoals de naam het aangeeft, de vastgoedportfolio van Fortis bezit, indirect getransfereerd werd naar BNP Paribas, daar zij respectievelijk dochterondernemingen waren van Fortis Bank en Fortis Insurance Belgium.

Om **2 uur 's morgens op 6 oktober 2008** kwam de Raad van Bestuur van Fortis opnieuw bijeen om zijn standpunt te bepalen ten aanzien van de voorgestelde oplossing.

Gedurende deze bijeenkomst werd door Morgan Stanley, financieel adviseur van Fortis, de theoretische waarde van het aandeel Fortis bij uitvoering van deze transacties berekend op een bedrag van EUR 4-5, waarbij werd aangegeven dat de marktwaarde waarschijnlijk lager zou zijn en dat de markt sterk zou fluctueren.

Het principiële akkoord werd op 5 oktober 2008 bereikt. Alvorens de definitieve overeenkomst werd ondertekend op 10 oktober 2008 en op verzoek van BNP Paribas en de Belgische Staat, kwam Fortis evenwel overeen om aan Fortis Bank een bijkomend bedrag van EUR 2,35 miljard te betalen in het kader van een aantal aan het CASHES instrument gekoppelde contracten. Als gevolg van deze betaling was het eigen vermogen van Fortis lager dan de oorspronkelijke veronderstelling. De details en invloed die deze transactie op het eigen vermogen van Fortis had maakten deel uit van het persbericht van 14 oktober 2008.

Er werd aangegeven dat de Belgische regering geen andere oplossing zag en dat de voorgenomen transactie de continuïteit van de bank- en verzekeringsactiviteiten zou waarborgen, waarmee aan de grootste zorg van de autoriteiten tegemoet werd gekomen.

De Raad van Bestuur gaf aan dat, op basis van de beschikbare informatie, als gevolg van de transactie:

- Fortis SA/NV en Fortis NV in staat waren solvabel te blijven;
- Enige waarde voor de aandeelhouders zou blijven;
- Fortis SA/NV en Fortis N.V. voldoende liquiditeit zouden behouden om hun activiteiten voort te zetten.

De Raad van Bestuur zag zich geconfronteerd met een systemische financiële crisis die zijn weerga niet kende. De Raad had een plicht om de belangen van alle belanghebbenden te beschermen en om tegelijkertijd de verdere levensvatbaarheid van de belangrijke bank- en verzekeringsactiviteiten te waarborgen. Onder de heersende economische omstandigheden kon zij niet anders concluderen dan dat dit alleen mogelijk was door akkoord te gaan met de verkoop van deze activiteiten aan betrouwbare, geïnteresseerde derden. De overdracht van de Belgische verzekeringsactiviteiten werd noodzakelijk omdat BNP Paribas aandrong het bankverzekerings business model van Fortis verder te zetten.

Om die reden ging de Raad van Bestuur van Fortis om 3 uur 's morgens op 6 oktober 2008 akkoord met de door de Belgische staat voorgestelde oplossing.

De CBFA besloot de handel in het aandeel Fortis op te schorten (zie haar persberichten van 6 en 7 oktober 2008)

3.2.4. Gebeurtenissen na 6 oktober

Op **8 oktober 2008** maakte de Mededingingsraad bekend dat het een uitzondering toestond op de verplichting om het sluiten van de transactie te laten afhangen van een beslissing van de Mededingingsraad in het geval de transactie aan hen zou moeten medegedeeld worden, en dit in overeenstemming met de Wet tot bescherming van de economische mededinging. Op 10 oktober 2008 tekenden Fortis en SFPI/FPIM het contract voor de overdracht van 50% + 1 aandeel in Fortis Bank; dit contract werd onmiddellijk uitgevoerd. Als gevolg daarvan bezit SFPI/FPIM nu 99,93% van de aandelen in Fortis Bank; waarbij de resterende aandelen door het publiek worden aangehouden.

In de loop van deze week en teneinde de liquiditeitspositie van Fortis te garanderen, begon een discussie met de Belgische regering omtrent het voornemen om een kredietlijn voor een maximum bedrag van EUR 3 miljard te vestigen.

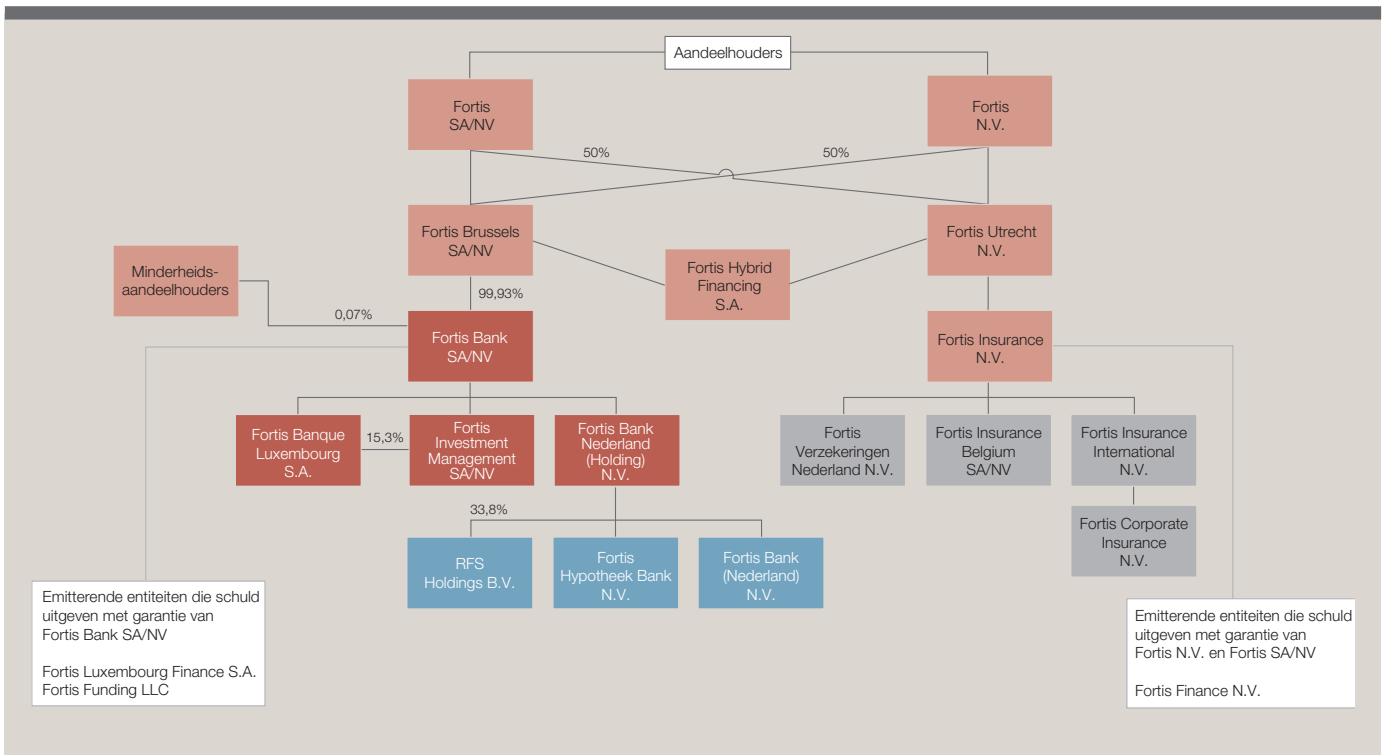
In een aantal persberichten van 7, 10 en 13 oktober 2008, kondigde de Belgische regering aan dat een fonds zou worden opgezet waarin zij een deel zou storten van de eventuele meerwaarden en baten uit haar deelneming in BNP Paribas. Dit fonds zal uitgekeerd worden op 1 juli 2014. Deelname aan het fonds is onder voorbehoud van verschillende voorwaarden; zo kunnen alleen natuurlijke personen deelnemen die Belg zijn, in België verblijven of de nationaliteit hebben van een lidstaat van de Europese Unie en die kunnen aantonen dat zij op 1 juli 2008 aandeelhouder van Fortis waren; daarnaast is deelname aan het fonds beperkt tot een maximum van 5.000 aandelen. (zie www.belgium.be)

Op 14 oktober 2008 publiceerde Fortis een persbericht met meer details over haar nieuwe structuur. De CBFA besloot dat de handel in het aandeel Fortis op Euronext vanaf 11 uur die dag hervat kon worden.

3.3. Structuur van Fortis vóór en na de recente transacties

De onderstaande schema's beogen de wijzigingen in de structuur van de Fortis groep als gevolg van de verschillende transacties die plaatsvonden op 29 september en respectievelijk op 3 en 10 oktober 2008 te verduidelijken.

3.3.1. Structuur van Fortis vóór 26 september 2008

* Van de aandelen in Fortis Investment Management SA/NV bezit Fortis Bank SA/NV 84,7% en Fortis Banque Luxembourg S.A. 15,3%.

3.3.2. Structuur van Fortis na de verwezenlijking van de transacties met de Belgische en Nederlandse staat

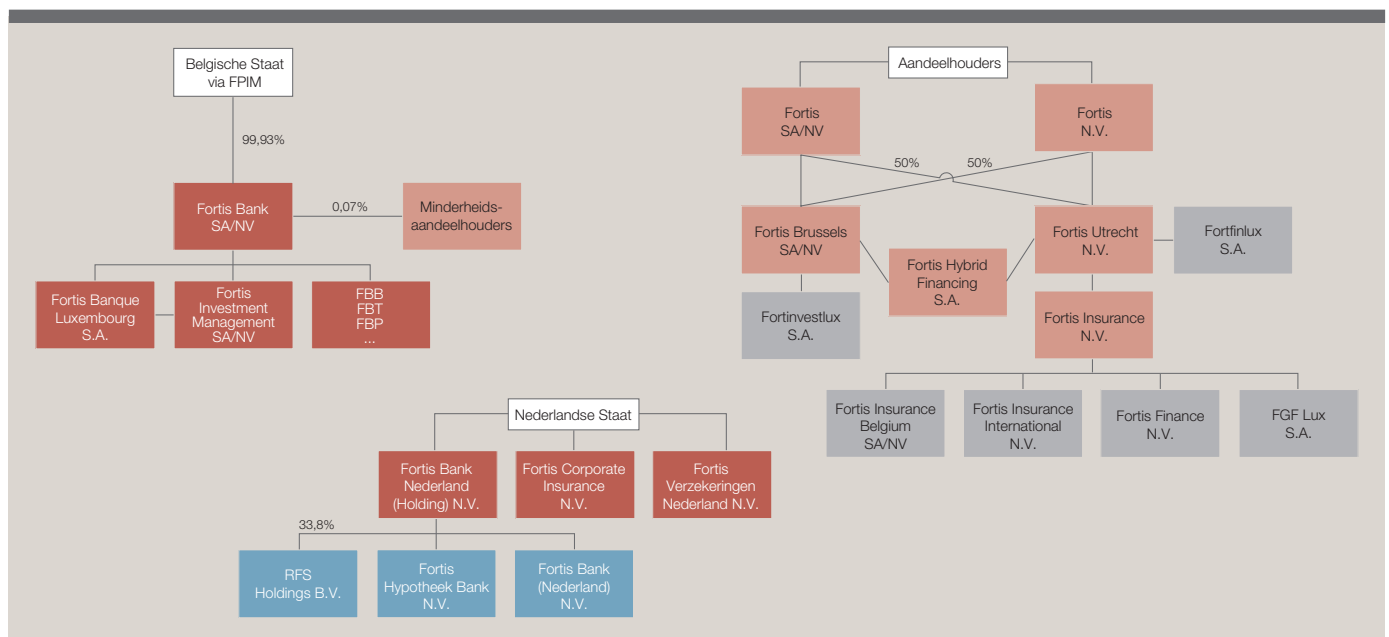
Op 29 september injecteerde de Belgische regering (via SFPI/FPIM) een bedrag van EUR 4,7 miljard in Fortis Bank SA/NV in ruil voor een belang van 49% in het kapitaal van deze entiteit.

Op 3 oktober verwierf de Nederlandse overheid Fortis Bank Nederland (Holding) N.V., met inbegrip van de participatie in RFS Holdings B.V. (hierin zijn de overgenomen activiteiten van ABN AMRO ondergebracht), Fortis Verzekeringen Nederland N.V. en Fortis Corporate Insurance N.V., voor een totale vergoeding van EUR 16,8 miljard. Deze transactie verving de op 29 september bekendgemaakte investering van EUR 4 miljard door de Nederlandse staat in Fortis Bank Nederland (Holding) N.V.

Op 10 oktober, zoals bekendgemaakt op 6 oktober, verwierf de Belgische regering (via SFPI/FPIM) het resterende belang van 50% + 1 aandeel van Fortis Brussels in Fortis Bank SA/NV. De Belgische regering bereikte voorts een akkoord met BNP Paribas over de daaropvolgende verkoop van 75% van Fortis Bank SA/NV aan BNP Paribas, terwijl de resterende 25% van Fortis Bank SA/NV eigendom van de Belgische staat en de minderheidsaandeelhouders blijft. Fortis Insurance N.V. ging akkoord met de verkoop van 100% van de aandelen in Fortis Insurance Belgium SA/NV aan BNP Paribas. Tenslotte bereikten Fortis, de Belgische regering en BNP Paribas een akkoord om een nieuwe entiteit te financieren die een deel van de gestructureerde kredietportefeuille van Fortis Bank SA/NV zou verwerven van Fortis Bank SA/NV.

Gelijktijdig met de overdracht van een eerste belang (namelijk een meerderheidsbelang in Fortis Bank SA/NV) door de Belgische staat aan BNP Paribas zal BNP Paribas ook de volledige eigendom van Fortis Insurance Belgium SA/NV overnemen van Fortis Insurance N.V. voor een totale vergoeding van EUR 5,5 miljard in contanten (onder voorbehoud van een mogelijke finale aanpassing ten belope van EUR 0,225 miljard bij verwezenlijking). Anderzijds zullen Fortis (voor 66%), de Belgische staat (voor 24%) en BNP Paribas (voor 10%), de nieuwe entiteit financieren die een deel van de gestructureerde kredietenportefeuille van Fortis Bank SA/NV zal kopen van Fortis Bank SA/NV. De verwezenlijking van deze transacties met BNP Paribas wordt momenteel begin december 2008 verwacht plaats te vinden. De overdracht door de Belgische staat van haar verder belang in Fortis Bank SA/NV, die de totale aandelenparticipatie van BNP Paribas in Fortis Bank SA/NV tot net onder 75% zal brengen, wordt verwacht plaats te vinden eind december 2008 of begin januari 2009.

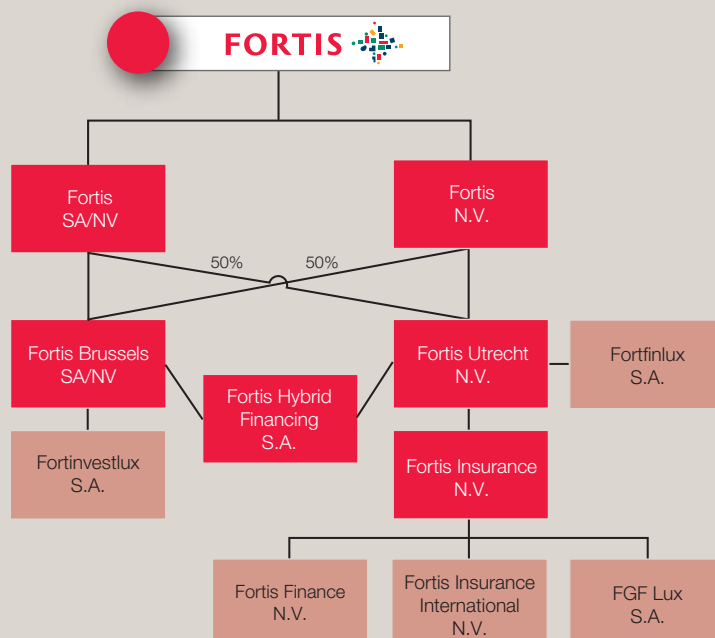
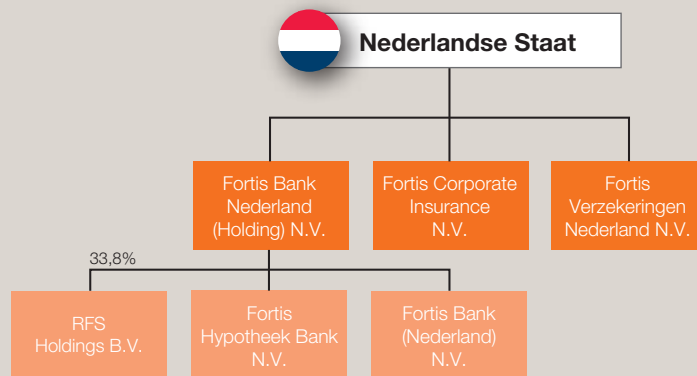
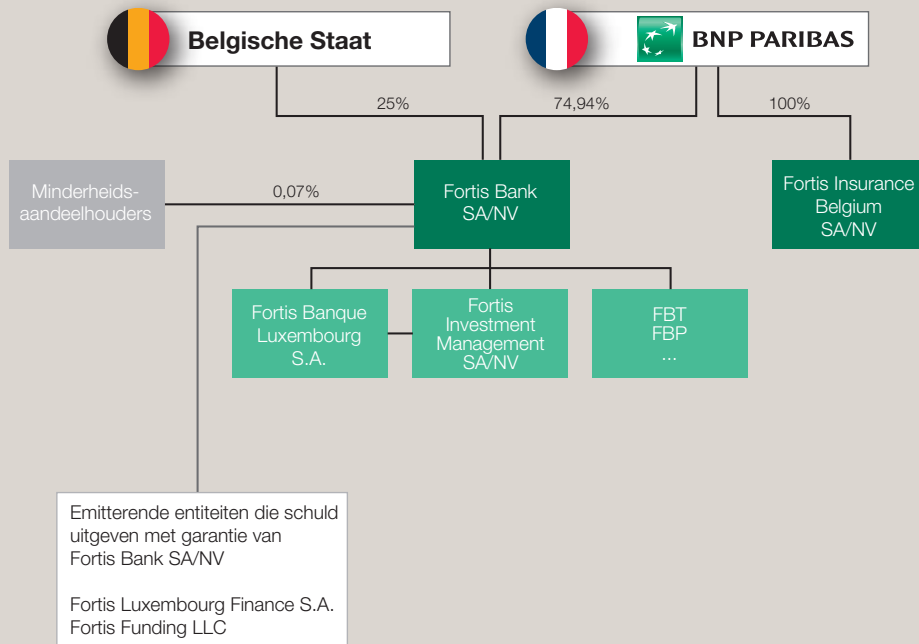
Hierna wordt de situatie weergegeven op 10 oktober 2008 (zijnde voor de verwezenlijking van de transacties met BNP Paribas vermeld in de vorige paragraaf, die worden getoond in paragraaf 3.3.3.)

3.3.3. Structuur van Fortis na de verwezenlijking van de transacties met BNP Paribas

Na verwezenlijking van alle transacties tussen BNP Paribas en de Belgische staat aan de ene kant en BNP Paribas en Fortis aan de andere kant, zal Fortis Bank SA/NV voor net geen 75% onderdeel zijn van de BNP Paribas Groep en voor 25% eigendom van de Belgische staat (met ongeveer 0,07% van de aandelen die blijven worden aangehouden door de minderheidsaandeelhouders). Fortis Insurance Belgium SA/NV zal volledig eigendom zijn van BNP Paribas. Na de verwezenlijking van de afzonderlijke transacties met de Luxemburgse staat, zal Fortis Banque Luxembourg S.A. voor 66% eigendom zijn van BNP Paribas en voor 33% van de Luxemburgse staat.

3.4. Besluitvorming en verantwoording van de Raad

Uit dit overzicht van de recente gebeurtenissen blijkt dat de Raad van Bestuur te maken had met zeer moeilijke beslissingen terwijl ze werd geconfronteerd met een uitzonderlijke en een plotse liquiditeitscrisis. Na een aantal niet-succesvolle pogingen om een privé-partner te vinden binnen een zeer strak tijdsbestek om de Fortis groep te steunen als geheel, diende de Raad van Bestuur de oplossingen, zoals ze door de Belgische, Nederlandse en Luxemburgse autoriteiten werden voorgesteld, te aanvaarden teneinde de continuïteit van de bank- en verzekeringsactiviteiten van Fortis te waarborgen. De voorstellen van de autoriteiten waren in de eerste plaats en voornamelijk gericht op de belangen van de spaarders en andere schuldeisers en hadden tot doel de stabiliteit van het financieel systeem in haar geheel te waarborgen.

Terwijl de Raad van Bestuur zich meer dan bewust was van zijn verantwoordelijkheid tegenover spaarders, klanten en werknemers van Fortis, stond het belang van de aandeelhouders centraal in zijn bezorgdheid doorheen het proces dat geleid heeft tot de beslissingen van de Raad van Bestuur van 29 september en respectievelijk 3 en 6 oktober 2008. De Raad van Bestuur heeft ernaar gestreefd waarde voor de aandeelhouders te bewaren door erop aan te dringen bij de autoriteiten dat het enkel een oplossing zou aanvaarden die het voortbestaan van de resterende Fortis houdsterentiteiten zou verzekeren. En hoewel de Raad van Bestuur zich bewust is van de ontgoocheling bij de aandeelhouders over het resultaat van dit proces, is de Raad van Bestuur er anderzijds van overtuigd dat de verkoop van de bank- en de meeste van de verzekeringsactiviteiten aan sterke partners noodzakelijk was om de toekomst van deze activiteiten veilig te stellen en dat de voorwaarden waaronder deze desinvesteringen gebeurd zijn het voortbestaan van Fortis SA/NV en Fortis N.V. garanderen.

De Raad van Bestuur is van mening dat het Belgisch recht geen goedkeuring vereist van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Fortis SA/NV voor belangrijke desinvesteringen van activa bij dochterondernemingen van Fortis SA/NV. Tegelijkertijd meende de Raad dat, zelfs indien relevante Nederlandse wetgeving een Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Fortis N.V. zou voorschrijven, deze regelgeving zou worden terzijde gezet door artikel 2:8 van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek, indien de redelijkheid en eerlijkheid dit verantwoordt uitgaande van specifieke en dwingende omstandigheden. Gelet op de snel stijgende liquiditeitscrisis die de bankactiviteit van Fortis aantast en de urgentie van de situatie, was de Raad van Bestuur in de onmogelijkheid om het Fortis Governance Statement toe te passen wat betreft de regel die voorschrijft dat dergelijke beslissingen vooraf dienen te worden voorgelegd aan de aandeelhouders. Dit stoelde op de absolute noodzaak tot het aangaan en de prompte verwezenlijking van de transacties, zoals hierboven beschreven, teneinde het voortbestaan van de Fortis entiteiten te kunnen garanderen.

De Raad van Bestuur vertrouwt erop dat zijn zienswijze waarin er geen goedkeuring door de aandeelhouders vereist was, uiteindelijk zal prevaleren in de rechtszaken die intussen werden ingeleid of aangekondigd door een aantal aandeelhouders in België en Nederland. In België is Fortis SA/NV intussen betrokken in twee afzonderlijke procedures in kortgeding waarin de aanstelling van een bestuurder ad hoc en experts worden geëist, de opschorting van de beslissingen van de Raad van Bestuur van Fortis van 3 en 6 oktober 2008 en van de verkoop van de aandelen van Fortis Bank en tenslotte de bijeenroeping van een Algemene Vergadering van Aandeelhouders teneinde een stemming over de transacties te kunnen houden. In Nederland verdedigt Fortis N.V. zich in een zaak voor de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam waarin wordt geëist dat het hof een onderzoek vordert naar de activiteiten van Fortis N.V. en bewarende maatregelen met betrekking tot het bestuur van Fortis N.V., inclusief de bijeenroeping van een Algemene Vergadering van Aandeelhouders, het verschaffen van een circulaire voor aandeelhouders en een memorandum voorafgaand aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en tenslotte de aanstel-

ling van een of meerdere onafhankelijke bestuurders. De voorzitter van de rechtbank van koophandel van Brussel bevestigde deze zienswijze van de Raad van Bestuur in de uitspraken van 18 november 2008. De beslissingen verklaarden alle vorderingen ingediend door de eisers in de procedures in kortgeding in België ongegrond, met uitzondering van de aanstelling van drie experts.

De Raad van Bestuur is daarom overtuigd dat hij, doorheen het proces dat heeft geleid tot de transacties met de Belgische en Nederlandse staat en met BNP Paribas, alle mogelijke inspanningen heeft gedaan om de belangen van alle stakeholders van Fortis SA/NV en Fortis N.V. te behartigen en waarde voor de aandeelhouders van Fortis SA/NV en Fortis N.V. te bewaren. De Raad van Bestuur vertrouwt erop dat deze circulaire aandeelhouders inzicht verschaft in de uitzonderlijke omstandigheden en toenemende crisis die de Raad van Bestuur verplicht heeft over te gaan tot bijzonder moeilijke beslissingen. Naar aanleiding van de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders in Utrecht op 1 december en Brussel op 2 december zullen de aandeelhouders bovendien de mogelijkheid hebben hun wettelijk recht uit te oefenen om vragen te stellen aan de Raden van Bestuur van respectievelijk Fortis N.V. en Fortis SA/NV.

In de toekomst zal de Raad van Bestuur al het mogelijke doen om de waarde voor de aandeelhouders te bewaren en te doen toenemen.

4. Huidige activiteiten van Fortis

4. Huidige activiteiten van Fortis

4.1 Beschrijving van belangrijkste activa

Na verwezenlijking van de op 6 oktober 2008 bekendgemaakte transacties zal de nieuwe consolidatiekring als volgt zijn:

- Fortis Insurance International N.V. (excl. Fortis Corporate Insurance N.V. (FCI) dat verkocht is aan de Nederlandse staat)
- Een belang van 66% in een gestructureerde kredietenportefeuille-entiteit (een special purpose vehicle of SPV)
  - De Algemene Rekening van Fortis, die voornamelijk een aantal financiële activa en passiva van verschillende financieringsvehikels bevat

4.1.1 Fortis Insurance International N.V.

Fortis Insurance International N.V. is een Nederlandse houdstermaatschappij met de volgende verzekering-sactiviteiten:

- 100%-dochterondernemingen in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Hongkong, Luxemburg (Niet-Leven), Duitsland, Turkije, Rusland en Oekraïne;
- joint ventures in Luxemburg (Leven), Portugal, China, Maleisië, India en Thailand; en
- Fortis Re, een herverzekeringsdeelneming die in Nederland gevestigd is en voor 100% in eigendom wordt gehouden, die blijft rapporteren onder Fortis Insurance International.

Fortis Insurance International N.V. (exclusief FCI) rapporteerde per 30 september 2008 een geconsolideerd balanstotaal van EUR 26,7 miljard en een totaal geconsolideerd eigen vermogen van EUR 1,7 miljard (waarvan EUR 0,4 miljard minderheidsbelangen). De geconsolideerde nettowinst bedroeg EUR 40 miljoen.

4.1.2 Belang van 66% in een gestructureerde kredietenportefeuille-entiteit

Een deel van de gestructureerde kredietenportefeuille van Fortis Bank zal worden verworven door een special purpose vehicle (SPV). Het SPV zal gemeenschappelijke eigendom zijn van Fortis (66%), de Belgische staat (24%) en BNP Paribas (10%). De drie partijen worden geacht pro rata te participeren in het eigen vermogen van het SPV en in dezelfde verhoudingen externe financiering te verwerven voor het SPV. Voor verdere details verwijzen we u graag naar de tussentijdse managementverklaring die in de bijlagen van deze circulaire voor aandeelhouders is bijgevoegd.

4.1.3 Algemene Rekening, inclusief financieringsinstrumenten

De Algemene Rekening van Fortis omvat de volgende ondernemingen:

- Fortis SA/NV en Fortis N.V., de twee houdstermaatschappijen (Topco's);
- Fortis Brussels SA/NV en Fortis Utrecht N.V., twee subhoudstermaatschappijen (Subco's) waarin hoofdzakelijk alle activa van Fortis SA/NV en Fortis NV zijn ondergebracht;
- Fortis Insurance N.V., de houdstermaatschappij van de verzekeringsentiteiten (inclusief Fortis Insurance International N.V.);
- Fortis Finance N.V., het belangrijkste (langetermijn-)financieringsvehikel voor de Algemene Rekening en voor de operationele entiteiten van Fortis;

- Financieringsvehikels: Fortfinlux S.A. (emittent van de FRESH), FGF Lux SA (emittent van de in aandelen FGF Lux converteerbare obligaties), Fortinvestlux S.A. (de belangrijkste activa zijn de termijnaankopen van aandelen FGF Lux) en Fortis Hybrid Financing S.A. (emittent van Hybrone en NITSH I en II)

4.2 Kerncijfers

We verwijzen u graag naar de tussentijdse managementverklaring gepubliceerd op 14 november 2008. Deze tussentijdse managementverklaring verschaft een gedetailleerd overzicht van de meest recente niet-geauditeerde pro forma cijfers over Fortis in de nieuwe structuur per 30 september 2008. De volledige tekst van de tussentijdse managementverklaring is opgenomen als bijlage bij deze circulaire voor aandeelhouders.

4.3 Toekomstige strategie

Op de Algemene Vergadering van Fortis SA/NV zal de Raad van Bestuur de aandeelhouders van Fortis SA/NV vragen om de voortzetting van de activiteiten te steunen. De Raad van Bestuur is van mening dat in de huidige moeilijke marktomstandigheden ontbinding en vereffening van Fortis SA/NV niet de maximalisering van de waarde voor aandeelhouders zullen opleveren. In de gegeven omstandigheden zou naar het oordeel van de Raad, mede gezien de zware economische omstandigheden en een aantal organisatorische problemen, een onmiddellijke vereffening van Fortis SA/NV niet de mogelijkheid bieden om de potentiële waarde van de resterende activiteiten volledig te ontsluiten; dit scenario zou dan ook geen voorstel zijn dat waarde creëert. Daarom heeft de Raad van Bestuur een voorstel gedaan tot voortzetting van de activiteiten van Fortis SA/NV ondanks de geleden verliezen.

Er is een bijzonder verslag van de Raad van Bestuur opgesteld voor de aandeelhouders van Fortis SA/NV om de visie van de Raad van Bestuur toe te lichten. Zoals hierboven uiteengezet, is de Raad van Bestuur van mening dat een ontbinding van de vennootschap de waarde van de resterende activa in Fortis SA/NV om diverse redenen teniet zou doen en het niet mogelijk zou maken om maximale waarde voor de aandeelhouders van Fortis SA/NV te creëren.

De Raad van Bestuur zal al het mogelijke doen om een toekomstplan te formuleren dat is gericht op het creëren van de hoogst haalbare waarde voor de aandeelhouders. Een update van zijn strategie zal worden gepresenteerd op de Gewone Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders die in april 2009 worden gehouden.

5. Raad van Bestuur

Op de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders van 1 en 2 december zal de Voorzitter van de Algemene Vergadering het ontslag van alle huidige leden van de Raad van Bestuur officieel bekendmaken en de benoeming van een nieuwe Raad van Bestuur voorstellen.

Burggraaf Etienne Davignon zal worden voorgedragen voor benoeming als nieuwe Voorzitter van de Raad van Bestuur van Fortis SA/NV en Fortis N.V. tot na afloop van de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2009 met de mogelijkheid van verlenging met één jaar, onder voorbehoud van goedkeuring door de aandeelhouders.

Jan-Michiel Hessels, baron Philippe Bodson en Louis Cheung Chi Yan zullen worden voorgedragen voor benoeming als niet-uitvoerend bestuurder tot na afloop van de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2009.

Karel De Boeck zal worden voorgedragen voor benoeming als uitvoerend bestuurder tot na afloop van de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2010. Hij zal op 2 december 2008 door de Raad van Bestuur worden benoemd als CEO in overeenstemming met de huidige statuten.

In de bijlagen treft u het curriculum vitae aan van de personen die zijn voorgedragen voor benoeming als lid van de Raad van Bestuur en van de voorgestelde CEO.

Bijlagen

1. Agenda's van de Algemene Vergaderingen

De agenda's van de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders op 1 en 2 december 2008 werden op 8 november gepubliceerd en luidt als volgt:

1.1 Agenda van de Algemene Vergadering van Fortis N.V. te Utrecht op 1 december 2008

1. Opening

2 Toelichting en verantwoording van de gang van zaken

Toelichting en verantwoording van de gang van zaken en de beslissingen die zijn genomen in de periode 28 september 2008 – 10 oktober 2008 in het kader van de verschillende transacties die plaatsvonden ten gevolge van de tussenkomst van de Belgische, de Nederlandse en de Luxemburgse Staat, alsook als gevolg van de toekomstige acquisitie van activa van Fortis door BNP Paribas.

3 Samenstelling van de Raad van Bestuur en bezoldiging

De Voorzitter van de Algemene Vergadering zal akte nemen van het ontslag van alle huidige leden van de Raad van Bestuur en aan diezelfde Vergadering de benoeming van een nieuwe Raad van Bestuur voorstellen.

3.1 Voorstel tot benoeming van burggraaf Etienne Davignon als niet-uitvoerend lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2009. Burggraaf Etienne Davignon zal de titel van Voorzitter dragen.

3.2 Voorstel tot benoeming van de heer Jan-Michiel Hessels als niet-uitvoerend lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2009.

3.3 Voorstel tot benoeming van baron Philippe Bodson als niet-uitvoerend lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2009.

3.4 Voorstel tot benoeming van de heer Louis Cheung Chi Yan als niet-uitvoerend lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2009.

3.5 Voorstel tot benoeming van de heer Karel De Boeck als lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2010. De heer Karel De Boeck zal de functie van uitvoerend bestuurder bekleden en zal conform de huidige statutaire bepalingen de titel van Chief Executive Officer dragen.

4 Sluiting

1.2 Agenda van de Algemene Vergadering van Fortis SA/NV te Brussel op 2 december 2008

Op grond van een bepaling van de Belgische wetgeving bevat de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Fortis SA/NV een bijzonder punt, namelijk de goedkeuring door de aandeelhouders van de voortzetting van de activiteiten van de vennootschap. Om zich geldig te kunnen uitspreken over dit punt, moet de vergadering het vereiste aanwezigheidsquorum bereiken, namelijk vertegenwoordiging van minstens 50% van het kapitaal. Indien, zoals de ervaring van de voorbije jaren leert, dit quorum niet wordt bereikt, zal op 19 december 2008 een nieuwe Vergadering van Aandeelhouders van Fortis SA/NV bijeengeroepen worden met uitsluitend dit punt op de agenda. In voorkomend geval zult u hierover worden geïnformeerd op woensdag 26 november 2008.

1. Opening

2. Toelichting en verantwoording van de gang van zaken

Toelichting en verantwoording van de gang van zaken en de beslissingen die zijn genomen in de periode 28 september 2008 – 10 oktober 2008 in het kader van de verschillende transacties die plaatsvonden ten gevolge van de tussenkomst van de Belgische, de Nederlandse en de Luxemburgse Staat, alsook als gevolg van de toekomstige acquisitie van activa van Fortis door BNP Paribas.

3. Samenstelling van de Raad van Bestuur en remuneratie

De Voorzitter van de Algemene Vergadering zal akte nemen van het ontslag van alle huidige leden van de Raad van Bestuur en aan diezelfde Vergadering de benoeming van een nieuwe Raad van Bestuur voorstellen.

3.1 Voorstel tot benoeming van de heer Etienne Davignon als niet-uitvoerend lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2009. De heer Etienne Davignon zal de titel van Voorzitter dragen.

3.2 Voorstel tot benoeming van de heer Jan-Michiel Hessels als niet-uitvoerend lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2009.

3.3 Voorstel tot benoeming van de heer Philippe Bodson als niet-uitvoerend lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2009.

3.4 Voorstel tot benoeming van de heer Louis Cheung Chi Yan als niet-uitvoerend lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2009.

3.5 Voorstel tot benoeming van de heer Karel De Boeck als lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 2010. De heer Karel De Boeck zal de functie van uitvoerend bestuurder bekleden en zal conform de huidige statutaire bepalingen de titel van Chief Executive Officer dragen.

4. Voortzetting van de activiteiten

- 4.1. Bijzonder verslag van de Raad van Bestuur en beraadslaging daarover, overeenkomstig artikel 633, alinea 1 van het Belgische Wetboek van vennootschappen.
- 4.2. Voorstel tot voortzetting van de activiteiten van de vennootschap na kennisname van de maatregelen, uiteengezet in het bijzonder verslag, met het oog op het herstel van de financiële toestand van de vennootschap.

Om zich geldig te kunnen uitspreken over dit vierde punt, moet de vergadering het vereiste aanwezigheidsquorum bereiken, namelijk vertegenwoordiging van minstens 50% van het kapitaal. Indien, zoals de ervaring van de voorbije jaren leert, dit quorum niet wordt bereikt, zal op 19 december 2008 een nieuwe Vergadering van Aandeelhouders van Fortis SA/NV bijeengeroepen worden met uitsluitend dit punt op de agenda. De aandeelhouders zullen in voorkomend geval hierover worden geïnformeerd via een publicatie in de pers op woensdag 26 november 2008.

5 Sluiting

2. Tussentijdse managementverklaring

Op 14 november publiceerde Fortis een Tussentijdse managementverklaring die voornamelijk ingaat op de recente gebeurtenissen en de resterende activiteiten van Fortis Groep na verwezenlijking van de op 29 september en 3 en 6 oktober bekendgemaakte transacties.

Hierna vind u de integrale versie van dit persbericht :

Persbericht

Brussel / Utrecht, 14 november 2008

De onderstaande informatie vormt gereguleerde informatie zoals gedefinieerd in het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 inzake de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt.

Dit persbericht is verkrijgbaar in het Nederlands, Frans en Engels. In geval van verschillen tussen deze versies is de Engelse versie leidend.

Tussentijdse managementverklaring

Fortis is, net als alle financiële instellingen, geconfronteerd met een systemische financiële crisis van steeds grotere, ongekende proporties. Door de steeds verder om zich heen grijpende crisis en de noodzaak om direct en krachtdadig in te grijpen, alsmede gezien de rol en de verantwoordelijkheden van de betrokken regeringen, is Fortis een reeks transacties aangegaan waardoor de samenstelling van de Groep aanzienlijk is veranderd. In verband hiermee besloot Fortis af te zien van de reguliere publicatie van de resultaten over het derde kwartaal eindigend op 30 september 2008. Om te voldoen aan de Transparantierichtlijn van de Europese Unie, is besloten om in plaats daarvan een tussentijdse managementverklaring te publiceren. Hierin wordt vooral ingegaan op de recente gebeurtenissen en de resterende activiteiten van Fortis Groep na afronding van de op 29 september en 3 en 6 oktober aangekondigde transacties.

Deze tussentijdse managementverklaring bevat niet door de externe accountant gecontroleerde pro-forma kerncijfers voor Fortis Groep in haar nieuwe opzet, die bestaat uit Algemeen (bestaande uit alle houdstermaatschappijen en de financieringsentiteiten) en Fortis Insurance International (exclusief Fortis Corporate Insurance). Fortis heeft bekendgemaakt dat zij ook een belang van 66% neemt in een entiteit waarin een gestructureerde kredietportefeuille wordt ondergebracht. Deze entiteit wordt pas in december 2008 opgericht. Omdat nog niet alle transacties per de datum van deze tussentijdse managementverklaring waren afgerond, zijn de best mogelijke schattingen gehanteerd.

Fortis zal haar resultaten over het jaar 2008 publiceren in maart 2009. De resultaten over het volledige boekjaar zullen op de formele consolidatieregels gebaseerd zijn. In deze jaarcijfers zullen ook de resultaten van de verkochte bedrijfsonderdelen zijn opgenomen tot de datum van verkoop. Deze resultaten zullen echter geen effect hebben op het eigen vermogen van Fortis Groep zoals gepresenteerd in deze tussentijdse managementverklaring. De (te) ontvangen verkoopopbrengsten zijn vastgesteld en als zodanig in deze tussentijdse managementverklaring verwerkt. De resultaten van de verkochte bedrijfsonderdelen over het derde kwartaal werden nadelig beïnvloed door exceptionele omstandigheden vermeld in eerdere persberichten zoals waardecorrecties op de gestructureerde kredietportefeuille, bijzondere waardeverminderingen van latente belastingvorderingen, bijzondere waardevermindering van het belang in RFS Holdings en een bijzondere waardevermindering van de goodwill van afzonderlijk geleide vermogensbeheerbedrijven.

Hoofdpunten van de pro-forma financiële resultaten en positie

- Fortis bevestigt haar financiële positie zoals bekend gemaakt op 14 oktober 2008. Deze is geactualiseerd voor de resultaten over het derde kwartaal.
- Fortis boekte over het derde kwartaal een pro-forma nettoverlies toewijsbaar aan de aandeelhouders van EUR 135 miljoen (inclusief eliminaties).
- De pro-forma nettowinst van Fortis Insurance International toewijsbaar aan de aandeelhouders over de eerste negen maanden steeg naar EUR 40 miljoen jaar-op-jaar dankzij de verbeterde schaderatio in Niet-Leven en een goede kostenbeheersing. De pro-forma nettowinst werd beïnvloed door verliezen en afboekingen op beleggingen tot een bedrag van EUR 55 miljoen na belastingen en minderheidsbelangen.
- Fortis Insurance International behaalde over het derde kwartaal een pro-forma nettoverlies toewijsbaar aan de aandeelhouders van EUR 30 miljoen als gevolg van vermogensverliezen en afboekingen op beleggingen tot een bedrag van EUR 45 miljoen na belastingen en minderheidsbelangen. Onder de huidige marktomstandigheden worden voor het vierde kwartaal van dit jaar verdere afboekingen en vermogensverliezen voorzien. Sinds 30 september 2008 is de verkoop van levensverzekeringen verder teruggelopen, terwijl de verkoop van niet-levensverzekeringen in vergelijking met het derde kwartaal van 2008 stabiel is gebleven.
- Fortis Algemeen meldde een pro-forma nettoverlies van EUR 99 miljoen over het derde kwartaal. Dit verlies werd veroorzaakt door negatieve netto rentebaten met betrekking tot de op groepsniveau gecreëerde leverage en operationele kosten.
- Na afronding van de aangekondigde transacties zal het pro-forma eigen vermogen van de Groep naar verwachting EUR 7,7 miljard bedragen. De pro-forma netto kaspositie van Algemeen, na schuldverplichtingen van EUR 9,1 miljard, zal naar verwachting EUR 3,5 miljard bedragen. Dit zou voldoende moeten zijn om de waarborg in contanten van EUR 1,9 miljard voor de entiteit waarin de gestructureerde kredietportefeuille wordt ondergebracht, te dekken en om in eventuele extra financiering te voorzien indien dit als gevolg van wisselkoerseffecten nodig mocht blijken.

Overzicht van recente transacties

De volgende transacties zijn recent tot stand gekomen:

- Op 29 september investeerde de Belgische regering een bedrag van EUR 4,7 miljard in Fortis Bank in ruil voor een belang van 49,9% in het gewone aandelenkapitaal van deze entiteit.
- Op 3 oktober werden Fortis Bank Nederland (Holding) N.V., Fortis Verzekeringen Nederland N.V. en Fortis Corporate Insurance N.V. (FCI) aan de Nederlandse staat verkocht voor een totaalbedrag van EUR 16,8 miljard, waarvan EUR 4 miljard rechtstreeks aan Fortis ten goede kwam en het resterende bedrag aan Fortis Bank.
- Op 6 oktober maakte Fortis de verkoop bekend van de resterende 50% plus 1 aandeel in Fortis Bank aan de Belgische staat voor een bedrag van EUR 4,7 miljard. Deze verkoop werd afgerond op 10 oktober. Daarnaast bereikte de Belgische regering overeenstemming met BNP Paribas over de daaropvolgende overdracht van 75% van Fortis Bank aan BNP Paribas tegen aandelen BNP Paribas; de resterende 25% van Fortis Bank blijft eigendom van de Belgische staat.
- Ten slotte zal verkoop van 100% van de aandelen in Fortis Insurance Belgium aan BNP Paribas in december 2008 EUR 5,7 miljard opleveren, onder voorbehoud van bepaalde ontbindende voorwaarden en een mogelijke aanpassing bij afronding van de transactie (minus EUR 0,2 miljard).

Als gevolg van deze transacties zal Fortis uit de volgende onderdelen bestaan:

- Fortis Insurance International (FII), met vestigingen in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Hongkong, Luxemburg (Niet-Leven), Duitsland, Turkije, Rusland en Oekraïne, alsmede joint ventures in Luxemburg (Leven), Portugal, China, Maleisië, India en Thailand. De grootste winstbijdragen zijn afkomstig van Fortis VK, Millenniumbcp Fortis (Portugal) en Fortis Hongkong. Omdat de gestructureerde kredietportefeuille in een aparte juridische entiteit wordt ondergebracht, zijn de werkmaatschappijen van Fortis Insurance International afgeschermd van eventuele directe effecten van deze portefeuille.
- Een belang van 66% in een gestructureerde kredietportefeuille, die wordt ondergebracht in een nog op te richten entiteit. De overige deelnemende partijen zijn de Belgische staat (24%) en BNP Paribas (10%). In deze entiteit wordt een gestructureerde kredietportefeuille ondergebracht die van Fortis Bank wordt overgenomen. De boekwaarde van deze portefeuille bedraagt EUR 10,4 miljard (dit bedrag is onderhevig aan wijziging als gevolg wisselkoersmutaties tussen 31 augustus en de datum van afronding). De portefeuille wordt apart beheerd en zal naar verwachting gefinancierd worden met EUR 7,4 miljard aan externe middelen en een geschatte EUR 3 miljard aan eigen vermogen (onder voorbehoud van de keuze van de definitieve portefeuille en van veranderingen als gevolg wisselkoersmutaties tussen 31 augustus en de datum van afronding).
- Fortis Algemeen, dat hoofdzakelijk bestaat uit diverse financiële activa en verplichtingen van de verschillende financieringsentiteiten.

FORTIS INSURANCE INTERNATIONAL

De scope van Fortis Insurance International is exclusief Fortis Corporate Insurance dat door de Nederlandse staat is gekocht, en 50% van de winst uit het Luxemburgse Levenbedrijf dat eigendom is van Fortis Bank. In de vergelijking met de resultaten over 2007 zijn de cijfers voor de Spaanse joint venture Caifor, die in het vierde kwartaal van 2007 werd verkocht, buiten beschouwing gelaten.

Ondanks de moeilijke marktomstandigheden in de eerste negen maanden van 2008 bleven de onderliggende resultaten in hun totaliteit goed op peil. De verkopen vertoonden een aanzienlijke groei. Dit weerspiegelde de geslaagde implementatie van het multi-channel distributieconcept (Turkije, Verenigd Koninkrijk, Thailand en China), productinnovatie (VK Leven, Portugal) en verdere geografische diversificatie (India).

De pro-forma nettowinst over de eerste negen maanden van 2008 is gestegen van EUR 20 miljoen in dezelfde periode van 2007 naar EUR 40 miljoen. Het resultaat werd in 2008 met name beïnvloed door verliezen en afboekingen op beleggingen tot een bedrag van EUR 55 miljoen na belastingen en minderheidsbelangen (de verliezen deden zich met name voor in het Levenbedrijf) als gevolg van de ongunstige marktomstandigheden en negatieve wisselkoersveranderingen. De resultaten in 2007 werden beïnvloed door aan het weer gerelateerde schadeclaims in Niet-Leven, die gedeeltelijk gecompenseerd konden worden door gerealiseerde vermogenswinsten.

In het derde kwartaal werd een pro-forma nettoverlies na minderheidsbelangen van EUR 30 miljoen geleden als gevolg van het voornoemde negatieve effect van EUR 45 miljoen na belastingen en minderheidsbelangen op de beleggingsportefeuille van het Levenbedrijf. Onder de huidige marktomstandigheden worden voor het vierde kwartaal van dit jaar verdere afboekingen en vermogensverliezen voorzien.

Leven

De geconsolideerde bruto productie van het Levenbedrijf was in de eerste negen maanden hoger dan in dezelfde periode vorig jaar, vooral dankzij goede resultaten in Portugal en Hongkong. Door vermogensverliezen en bijzondere waardeverminderingen op de beleggingsportefeuille behaalde het Levenbedrijf een pro-forma nettoverlies na minderheidsbelangen van EUR 18 miljoen over de eerste negen maanden. Op grond van de huidige marktomstandigheden worden voor het vierde kwartaal verdere verliezen op de beleggingsportefeuille voorzien.

De geconsolideerde bruto productie van het Levenbedrijf daalde in het derde kwartaal in vergelijking met het tweede kwartaal. Dit hield verband met de ongunstige marktomstandigheden en de onzekerheid rondom Fortis. De omzetsdaling hield in het vierde kwartaal aan. Het derde kwartaal werd afgesloten met een pro-forma verlies na minderheidsbelangen van EUR 40 miljoen als gevolg van vermogensverliezen en bijzondere waardeverminderingen van beleggingen.

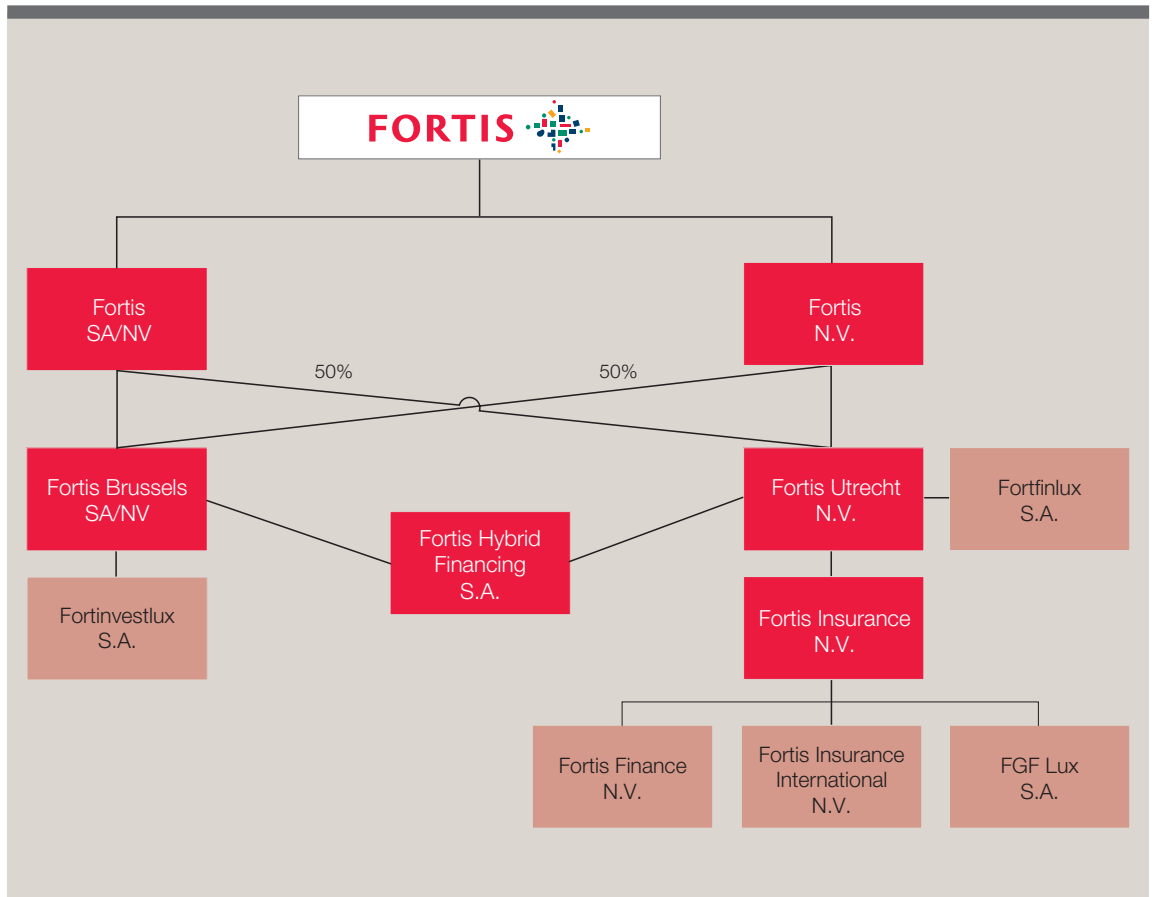
Niet-Leven

De geconsolideerde bruto geboekte premies bij constante wisselkoersen in Niet-Leven waren in de eerste negen maanden hoger dan in dezelfde periode vorig jaar. De pro-forma nettowinst na minderheidsbelangen steeg naar EUR 58 miljoen, omdat het resultaat in 2007 (nettoverlies van EUR 33 miljoen) negatief werd beïnvloed door natuurrampen (de storm Kyrill en overstromingen in het Verenigd Koninkrijk). De combined ratio verbeterde tot ruim onder 100%.

De bruto geboekte premies bij constante wisselkoersen waren hoger op kwartaalbasis. De omzetcijfers in de eerste weken van het vierde kwartaal wijzen er op dat de premie-inkomsten in het vierde kwartaal stabiel zijn gebleven. De pro-forma nettowinst na minderheidsbelangen over het derde kwartaal bedroeg EUR 10 miljoen.

ALGEMEEN

Algemeen (General) bestaat uit de houdstermaatschappijen en diverse financieringsentiteiten die schuldinstrumenten hebben uitgegeven om de inmiddels verkochte bank- en verzekeringsactiviteiten te financieren. Algemeen creëerde een negatief eigen vermogen (“leverage”) op groepsniveau door de werkmaatschappijen te voorzien van kapitaal dat (gedeeltelijk) werd gefinancierd met schuldbewijzen uitgegeven door Algemeen (hoofdzakelijk via Fortis Finance N.V.).

Als gevolg van de recente transacties zal het profiel van Algemeen veranderen. Algemeen zal niet langer leverage creëren op groepsniveau, maar zal het eigen vermogen beheren en op back-to-back basis financiering verschaffen aan de werkmaatschappijen. Het negatieve eigen vermogen van Algemeen (eigen vermogen minus investeringen door Algemeen in werkmaatschappijen) bedroeg EUR 4,8 miljard ultimo juni 2008. Na afronding van de aangekondigde transacties zal het eigen vermogen van Algemeen naar verwachting een positief saldo (EUR 5,5 miljard) vertonen.

Het pro-forma resultaat over het derde kwartaal bedroeg EUR 99 miljoen negatief. In dit resultaat zijn begrepen een verlies van EUR 18 miljoen op de Mandatory Exchangeable Bond portefeuille, de normale financieringskosten van het negatieve eigen vermogen en de hoofdkantoorkosten.

Na afronding van alle aangekondigde transacties zal het profiel van Algemeen veranderen. Het netto eigen vermogen zal gedurende het vierde kwartaal positief worden en de nettorentemarge voor Algemeen zou

in de loop van de tijd moeten verbeteren. De wijziging in het profiel van Algemeen zal ook omvangrijke kostenverlagingen mogelijk maken. Dit zou in het vierde kwartaal kunnen leiden tot herstructureringskosten.

GESTRUCTUREERDE KREDIETPORTEFEUILLE

Zoals overeengekomen bij de verkoop van Fortis Bank, zal een Special Purpose Vehicle (SPV) worden opgericht om een deel van de gestructureerde kredietportefeuille van Fortis Bank over te nemen. De aandeelhouders van deze SPV worden de Belgische staat (24%), BNP Paribas (10%) en Fortis (66%); het eigen vermogen van de SPV zal naar schatting in totaal EUR 3 miljard bedragen.

De keuze van de specifieke posities uit de portefeuille die bij afronding van de transactie naar de nieuwe entiteit overgaan, moet nog worden vastgesteld. Er is overeengekomen dat uit een portefeuille met een boekwaarde van EUR 11,2 miljard (zie onderstaand overzicht) BNP Paribas posities kan selecteren tot een bedrag van EUR 10,4 miljard (boekwaarde op basis van de marktsituatie per 30 september 2008 en wisselkoersen per 31 augustus 2008).

Wisselkoersen per 31 augustus 2008		
Vermogenscategorie (EUR miljard)	Boekwaarde	Gewaardeerd op (% van nominale waarde)
VS RMBS	3,7	60%
VS Multi-sector	0,6	67%
VS Studentenleningen (particulier)	0,6	79%
VS CDO	0,7	87%
Europa, RMBS Spanje, RMBS VK en CDO	4,5	87%
Totaal gestructureerde kredieten	10,1	73%
VS: CDO Origination	1,1	22%
Totaal	11,2	59%

De financiering boven het eigen vermogen van naar schatting EUR 3 miljard wordt verstrekt door de drie aandeelhouders pro rata hun respectieve deelneming. Het aandeel van Fortis in de financiering bedraagt EUR 4,9 miljard (op basis van de bovenstaande waarden). Hiertoe heeft Fortis externe financiering geregeld, waarvan naar verwachting EUR 3 miljard via een waarborg van de aandelen in de entiteit waarin de gestructureerde kredietportefeuille wordt ondergebracht, en naar verwachting EUR 1,9 miljard via een waarborg in contanten.

Zoals hierboven toegelicht hangt het uiteindelijk te financieren bedrag af van de definitieve keuze van producten uit de portefeuille en van de wisselkoersen op de datum van afronding. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de mogelijke waarde van de portefeuille waaruit de producten geselecteerd kunnen worden (op basis van de wisselkoersen per 13 november 2008).

Mrd	Nominaal in lokale valuta	Boekwaarde in lokale valuta	Wisselkoers per 31-08-08	Waarde in EUR per 31-08-08	Wisselkoers per 13-11-08	Waarde in EUR per 13-11-08
USD	20,1	9,8	1,472	6,7	1,252	7,8
EUR	3,7	3,1	1	3,1	1	3,1
GBP	1,2	1,1	0,807	1,4	0,847	1,3
AUD	0,0	0,0	1,863	0,0	1,955	0
				11,2		12,2

Bij aankoop van de portefeuille tegen de wisselkoersen per 13 november zou de koopsom van EUR 10,4 miljard (op basis van de wisselkoersen per 31 augustus 2008) inmiddels circa EUR 11,4 miljard bedragen, afhankelijk van de gekozen producten. Dit zou leiden tot een extra financieringsbehoefte van Fortis van EUR 0,7 miljard.

FORTIS GROEP

Het pro-forma eigen vermogen van Fortis Groep bedroeg EUR 7,7 miljard per 30 september 2008. Dit bedrag kan als volgt worden uitgesplitst (onder voorbehoud van afrondingsverschillen):

Analyse eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	
Geldmiddelen en kasequivalenten	15,5
Vorderingen op banken	1,5
Schulden aan banken	(4,5)
Schulden aan klanten	(9,1)
Netto kaspositie	3,5
Schulden aan klanten*	8,6
Achtergestelde schulden	(2,6)
Overige financieringen	(4,8)
Achtergestelde schulden aan Fortis Bank en Fortis Verzekeringen België	1,2
Overlopende rente en overige, met name eigen aandelen	0,7
Eigen vermogen General Account	5,5
Eigen vermogen SCO entiteit	2,0
Eigen vermogen FIL	1,3
Elimination treasury shares	(1,0)
Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	7,7

*Van de vorderingen op klanten ad EUR 8,6 miljard wordt EUR 7,2 miljard gefinancierd op back-to-back basis door middel van achtergestelde schulden (EUR 2,6 miljard, onder meer NITSH I, NITSH II en Hy-brone) en overige financieringen (EUR 4,8 miljard, lening van Fortis Bank).

Een pro-forma balans en reconciliatieoverzicht eigen vermogen zijn opgenomen in de bijlage bij deze tussentijdse managementverklaring.

Governance

Fortis houdt een Algemene Vergadering van Aandeelhouders in Utrecht (Fortis N.V.) op 1 december 2008 en in Brussel (Fortis SA/NV) op 2 december 2008. Op de agenda staat onder meer de samenstelling van de Raad van Bestuur.

De voorzitter van de Algemene Vergadering zal het ontslag van alle huidige leden van de Raad van Bestuur officieel bekendmaken en de benoeming van een nieuwe Raad van Bestuur voorstellen. Burggraaf Etienne Davignon zal worden voorgedragen voor benoeming als de nieuwe voorzitter van de Raad van Bestuur van Fortis SA/NV en Fortis N.V. tot na afloop van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2009. Jan-Michiel Hessels, Philippe Bodson en Louis Cheung Chi Yan zullen worden voorgedragen voor benoeming als niet-uitvoerend lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2009.

Karel De Boeck zal worden voorgedragen voor benoeming als lid van de Raad van Bestuur tot na afloop van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2010. Hij zal door de Raad van Bestuur worden benoemd als CEO op 2 december 2008.

Bijzonder verslag van de Raad van Bestuur en circulaire voor aandeelhouders

Op de agenda voor de Vergadering van Aandeelhouders van Fortis SA/NV in Brussel staat ook een besluit dat moet worden genomen met betrekking tot de voortzetting van de activiteiten van Fortis SA/NV in overeenstemming met artikel 633 van het Belgische Wetboek van Venootschappen. In het kader van de voorbereidingen voor dit agendapunt is heden een bijzonder verslag van de Raad van Bestuur beschikbaar gesteld. Dit bijzonder verslag bevat informatie over onderdelen van Fortis die ook in deze tussentijdse managementverklaring is opgenomen. Daarnaast is Fortis voornemens om op 19 november een circulaire voor aandeelhouders te publiceren. In deze circulaire zal een overzicht worden gegeven van de gebeurtenissen die aan de in september en oktober aangekondigde transacties voorafgingen.

Dividendbeleid

Fortis zal na afronding van de transacties haar dividendbeleid herzien. Het dividendbeleid van Fortis zal op de Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders 2008 die in april 2009 wordt gehouden, nader worden besproken.

Voorwaardelijke verplichtingen

Tegen Fortis SA/NV en Fortis N.V. (gezamenlijk "Fortis") lopen momenteel bepaalde onderzoeken, rechtszaken en juridische procedures. Fortis heeft vertrouwen in de uitkomst van deze procedures. Het is echter per definitie moeilijk om de afloop van deze procedures te voorspellen. Het kan niet worden uitgesloten dat deze procedures een aanzienlijk effect op de financiële positie of winstgevendheid van Fortis zullen hebben.

Disclaimer

De informatie waarop de mededelingen in dit persbericht zijn gebaseerd, kan aan verandering onderhevig zijn en dit persbericht kan ook bepaalde toekomstverwachtingen of andere op de toekomst gerichte mededelingen over Fortis bevatten. Deze mededelingen zijn gebaseerd op de huidige verwachtingen van het management van Fortis en zijn uiteraard onderhevig aan onzekerheden, veronderstellingen en veranderende omstandigheden.

De op de toekomst gerichte mededelingen zijn geen garanties voor toekomstige prestaties en houden risico's en onzekerheden in die ertoe zouden kunnen leiden dat de werkelijke resultaten substantieel verschil-

len van deze die in de op de toekomst gerichte mededelingen kenbaar worden gemaakt. Heel wat risico's en onzekerheden houden verband met factoren waarover het bedrijf geen controle kan hebben of factoren die het niet precies kan inschatten zoals de toekomstige marktomstandigheden en het gedrag van andere spelers op de markt. Andere onbekende of onvoorspelbare factoren buiten de controle van Fortis zouden er ook toe kunnen leiden dat de werkelijke resultaten substantieel verschillen van deze in de mededelingen. Deze factoren behelzen, maar zijn niet beperkt tot de goedkeuringen vereist van de regelgevende en toezichthoudende autoriteiten en het resultaat van hangende of toekomstige rechtszaken waarbij Fortis betrokken is. Daarom dient er ook geen bovenmatig vertrouwen te worden gesteld in zulke mededelingen. Fortis voelt zich niet verplicht en is niet van plan om deze mededelingen te updaten in het licht van nieuwe informatie, toekomstige gebeurtenissen of anders, behalve als dat vereist is conform de geldende wetten.

Perscontacten:

Brussel: +32 (0)2 565 35 84

Utrecht: +31 (0)30 226 32 19

Investor Relations:

Brussel: +32 (0)2 565 53 78

Utrecht: +31 (0)30 226 65 66

Fortis (Fortis SA/NV en Fortis N.V.) zal, na afronding van de deal met BNP Paribas, alleen bestaan uit (1) de internationale verzekeringsactiviteiten, (2) een 66%-deelneming in een gestructureerde kredietportefeuille-entiteit en (3) de financiële activa en verplichtingen van de verschillende financiële vehikels. De financiële informatie in deze tussentijdse managementverklaring is niet door de externe accountant gecontroleerd. De internationale verzekeringsactiviteiten (Fortis Insurance International) zijn aanwezig in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Hongkong, Luxemburg (Niet-Leven), Duitsland, Turkije, Rusland en Oekraïne en in joint ventures in Luxemburg (Leven), Portugal, China, Maleisië, India en Thailand. Bijgevolg is Fortis niet langer betrokken bij bancaire activiteiten en zal ze, na afronding van de deal met BNP Paribas, alleen de internationale verzekeringsactiviteiten, een belang in een gestructureerde credit portefeuille entiteit en Fortis Algemeen omvatten.

Een bijzonder verslag van de raad van bestuur aan de algemene vergadering van aandeelhouders overeenkomstig artikel 633 van het wetboek van vennootschappen en een toelichting op de agenda zijn beschikbaar op onze website: www.fortis.com/Shareholders/shareholdersmeeting.asp

Bijlage:

Pro forma balans									30 september 2008
	General	Opbrengsten verkopen	CASHES	oprichting SCP entiteit	General pro forma	SCP entiteit	FII	Eliminaties	Totaal
Activa									
Geldmiddelen en kasequivalenten	5,4	14,4	(2,4)	(2,0)	15,5		0,6		16,1
Vorderingen op banken	1,5				1,5		0,9		2,4
Vorderingen op klanten	8,6				8,6	10,4	0,1	(1,1)	18,0
Beleggingen	1,1				1,1		9,5	(1,1)	9,5
Overige activa	0,5				0,5		15,6	(0,1)	16,1
Totaal activa	17,2	14,4	(2,4)	(2,0)	27,3	10,4	26,7	(2,2)	62,2
Verplichtingen									
Schulden aan banken	4,5				4,5		0,7		5,2
Schulden aan klanten	9,1				9,1				9,0
Achtergestelde schulden	2,6				2,6		0,0	(0,1)	2,5
Overige financieringen	4,8				4,8	7,4	1,2	(1,1)	12,3
Overlopende rente en overige verplichtingen	0,9				0,9		23,1		24,0
Totaal verplichtingen	21,9				21,9	7,4	25,0	(1,2)	53,0
Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	(4,6)	14,4	(2,4)	(2,0)	5,5	2,0	1,3	(1,0)	7,7
Minderheidsbelangen						1,0	0,4		1,4
Eigen vermogen	(4,6)	14,4	(2,4)	(2,0)	5,5	3,0	1,7	(1,0)	9,1
Totaal verplichtingen en eigen vermogen	17,2	14,4	(2,4)	(2,0)	27,3	10,4	26,7	(2,2)	62,2

Reconciliatie eigen vermogen	Eigen vermogen	Minderheidsbelangen	Totaal eigen vermogen
Fortis 30 juni 2008	29,2	1,2	30,4
Netto activa bank & verzekeraar	(36,7)	(1,2)	(37,8)
Gecorrigeerd eigen vermogen voor eliminaties	(7,4)	0,0	(7,4)
Eliminaties	2,6		2,6
General 30 juni 2008	(4,8)		(4,8)
Correctie voor RPN gerelateerd aan CASHES	0,3		0,3
Winst General in derde kwartaal 2008	(0,1)		(0,1)
Opbrengsten verkopen	14,4		14,4
CASHES	(2,4)		(2,4)
Oprichting SCP entiteit	(2,0)		(2,0)
General pro forma 30 september 2008	5,5		5,5
Eigen vermogen Fortis Insurance International	1,3	0,4	1,7
Eigen vermogen SCP entiteit	2,0	1,0	3,0
Eliminaties (gerelateerd aan FRESH)	(1,0)	0,0	(1,0)
Fortis pro forma 30 September 2008	7,7	1,4	9,1

3. Curriculum vitae van de leden van de Raad van Bestuur

Etienne Davignon

Voorzitter

Onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder

Geboren in Boedapest (Hongarije) op 4 oktober 1932

Nationaliteit: Belg

Doctor in de Rechten, LLD

Minister van Staat

Burggraaf Etienne Davignon trad in 1959 in dienst van het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken en was kabinetschef van de ministers Paul-Henri Spaak en Pierre Harmel. Hij was verantwoordelijk voor het politieke departement van het ministerie van 1969 tot 1977, toen hij lid werd van de Europese Commissie.

Na de oliecrisis van 1973 werd burggraaf Davignon voorzitter van de internationale conferentie die een olieverdrag tot stand bracht. Hij was de eerste voorzitter van het Internationaal Energie Agentschap, dat op 18 november 1974 werd opgericht, een positie die hij behield tot 1977.

In 1977 verliet hij de burgerdienst en werd burggraaf Davignon benoemd tot vicevoorzitter van de Europese Commissie, belast met industrie, onderzoek en energie. Deze functie bekleedde hij tot eind 1984.

Begin 1985 trad hij toe tot de Generale Maatschappij van België, dé toonaangevende holding van België, waarvan hij voorzitter werd op 11 april 1989 en vicevoorzitter op 28 februari 2001. Sinds 31 oktober 2003 is hij vicevoorzitter van Suez-Tractebel.

Burggraaf Davignon is voorzitter van de Raad van Bestuur van CMB, Recticel en SN Airholding. Hij is ook lid van de Raad van Bestuur van Gilead Sciences, Suez en Sofina. Hij is eveneens actief als lid van de Raden van Bestuur van verschillende culturele en academische organisaties.

Jan-Michiel Hessels

Vicevoorzitter

Onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder

Geboren in Den Haag (Nederland) op 21 december 1942

Nationaliteit: Nederlandse

De heer Jan-Michiel Hessels werd in 2001 benoemd als lid van de Raad van Bestuur van Fortis.

Hij is tevens voorzitter van de Raad van Bestuur van NYSE Euronext, voorzitter van de Raad van Commissarissen van Royal Philips Electronics N.V., lid van de Raad van Commissarissen van Heineken N.V., lid van de Internationale Raad van Advies van Blackstone Group en voorzitter van de Raad van Commissarissen van SC Johnson Europlant N.V.

Philippe Bodson

Onafhankelijk, niet-uitvoerend bestuurder

Geboren in Luik (België) op 2 november 1944

Nationaliteit: Belg

Baron Philippe Bodson werd in 2004 benoemd als lid van de Raad van Bestuur van Fortis.

Baron Bodson is tevens voorzitter van de Raad van Bestuur van de Belgische beursgenoteerde onderneming Exmar, bestuurslid van Ashmore Energy (USA), bestuursvoorzitter van Floridienne, lid van de Raad van Advies van Credit Suisse Europe en bestuurder van Hermes Asset Management Europe Ltd. en Cobepa/Cobehold.

Louis Cheung Chi Yan

Niet-uitvoerend bestuurder

Geboren in Hongkong op 11 september 1963

Nationaliteit: Britse en Hongkong-Chinese

De heer Louis Cheung Chi Yan werd in 2008 benoemd als lid van de Raad van Bestuur van Fortis.

De heer Cheung is sinds mei 2006 uitvoerend bestuurder van Ping An. Hij is Group President sinds oktober 2003. Hij trad in februari 2000 bij Ping An Insurance Company in dienst en heeft voorheen de functies bekleed van Senior Advisor van de voorzitter, Chief Information Officer en Senior Vice President, en Chief Financial Officer.

In de periode 1993-2000 was hij management consultant en later ook internationaal partner bij McKinsey & Company. In die functie adviseerde hij in heel Azië cliënten, met name uit de sector financiële diensten. De heer Cheung heeft een Ph.D. in Business Information Systems van de Universiteit van Cambridge.

Karel De Boeck

Chief Executive Officer

Uitvoerend bestuurder

Geboren te Mechelen (België) op 3 augustus 1949

Nationaliteit: Belg

Karel De Boeck (Belgische nationaliteit) is 59 jaar en heeft een diploma Burgerlijk Electro-Werktuigkundig Ingenieur (1972) en een Licentiaatsdiploma Economische Wetenschappen (1974) van de Katholieke Universiteit Leuven.

Hij werkte van 1976 tot 1993 bij de Generale Bank, waar hij verschillende functies van algemeen directeur uitoefende.

In 1993 trad hij in dienst van ASLK Bank. Hij werd er gedelegeerd bestuurder van Marketing & Retail en lid van de Raad van Bestuur. In november 1996 werd hij benoemd als voorzitter van het Directiecomité

van de ASLK-Groep. In juli 1998 werd hij tevens lid van het Directiecomité van de Generale Bank en in juni 1999 werd hij gedelegeerd bestuurder van Fortis Bank, verantwoordelijk voor de business line “Middelgrote Ondernemingen & Corporate”.

Van december 1999 tot december 2002 was hij voorzitter van de Belgische Vereniging van Banken. In september 2000 werd hij lid van het Directiecomité van Fortis. Hij was verantwoordelijk voor de Network Banking cliënten van 2000 tot 2004. Van maart 2003 tot maart 2006 was hij voorzitter van de European Financial Management and Marketing Association. Van 2005 tot eind 2006 was hij CEO Commercial & Private Banking en in 2007 was hij verantwoordelijk voor alle risicobeheeractiviteiten.

In oktober 2007 werd hij benoemd als vicevoorzitter van ABN AMRO Bank.

